

USTAVNE RAZPRAVE V BISTRISKI OBČINI V ZAKLJUČNI FAZI

Sredi preteklega tedna je bila na pobudo IO SZDL Slovenska Bistrica sklepna razprava o osnutku ustave SFRJ in SRS, medtem ko so razprave o statutu občine Slovenska Bistrica še v polnem razmahu.

Iz uvodnega govora, ki ga je na tej razširjeni seji imel sekretar OK SZDL Slovenska Bistrica Ladislav Cvahte, je bilo mogoče ugotoviti, da so ustavne razprave kakor tudi razprave o statutu občine potekale dobro organizirano in po operativnem načrtu koordinacijskega odbora za vodenje in spremljanje javne razprave obeh ustav in občinskega statuta. Naloge iz tega načrta so bile uspešno izvedene kljub temu, da so bile v posameznih sredinah v občini razprave usmerjene predvsem v informiranje in ne v širše analize. V krajevnih konferencah SZDL in v osnovnih organizacijah sindikata je vodil razprave poseben 31-članski predavateljski aktiv pri OK SZDL. Kljub temu, da je bila razprava o ustavnih spremembah na delovnih redih vseh pomembnejših sestankov in zborov, so posebno organizirano potekale v krajevnih skupnostih in osnovnih sindikalnih organizacijah.

Na občinskem območju je tako bilo 41 razprav, ki se jih je udeležilo okoli 3000 občanov. V poročilu sekretarja OK SZDL Ladislava Cvahteta je bilo poudarjeno, da so se izpolnila pričakovanja kljub nekaterim pomanjkljivostim.

Zaključna razprava v Slovenski Bistrici je pokazala, da so delovni ljudje pokazali v celoti veliko zanimanje za ustavno problematiko in novosti, ki jih prinaša osnutek ustave ter statut za samoupravljalca, njegov položaj in vloga v družbi.

Delovni ljudje so s svojim sodelovanjem v javnih razpravah, z vprašanji ali konkretnimi predlogi prispevali k temu, da se je oblikovalo v občini 11 sprememb

ali dopolnitev raznih členov republiške ustave.

Skupno se je oblikovalo 22 vsebinsko različnih vprašanj iz celotne razprave in jih bo 40 OK SZDL Slovenska Bistrica v najkrajšem času posredoval republiški ustavni komisiji.

VH

PODPORA KOROŠKIM SLOVENCEM

V petek, 19. oktobra 1973 popoldne je bil v narodnem domu v Ptujju zbor mladih komunistov, ki mu je prisostvovala tudi druga mladina ptujskih srednjih sol. Obravnavali so probleme Slovencev na avstrijskem Koroškem. Zbor je pripravila komisija za vprašanja mladih komunistov pri komiteju ObK ZKS Ptuj, katere predsednik je Božo TURIN, ki je zbor tudi vodil.

Uvodno predavanje je imela Ljubica SULIGOJEVA, profesorica zgodovine na gimnaziji Dušana Kvedra v Ptujju, v katerem je orisala zgodovinske dogodke na Koroškem od naselitve Slovencev, leta 550 pa vse do sklenitve avstrijsko državne pogodbe leta 1955. Za tem pa je Zvone ZORKO, novinar RTV Ljubljana v Celovcu, podrobneje orisal današnje razmere na avstrijskem Koroškem in poudaril, da koroški Slovenci dejansko potrebujejo moralno pomoč iz domovine za dosledno vztrajanje v boju za temeljne narodnostne pravice.

PTUJSKA BANKA MODERNIZIRA SVOJE POSLOVANJE

Občani, ki so v minulih dneh obiskali bančne prostore v Lackovi ulici, so videli, da je bil glavni likvidatorski prostor zaprt in da so bančni delavci opravljali svoje posle v stranskih prostorih.

Podružnica Kreditne banke Maribor v Ptujju je lani na novo uredila prostore v Mestni hranilnici, sedaj pa so na vrsti prostori v osrednji enoti podružnice. Največji prostor za poslovanje z občani bo preurejen po načrtu, ki ga je napravil arhitekt Segula iz Maribora, izvajalec del in izdelovalec opreme pa so Gradnje iz Ptujja. Preureditev je v glavnem končana in v tednu varčevanja bodo občani že lahko urejali svoje zadeve v prenovljenih prostorih. Modernizacija ima glavni namen izboljšati poslovanje z občani in tudi delovne pogoje bančnih delavcev. Boljša funkcionalnost in hitrejši potek opravil bo vsekakor privlačnejše za občane, ki bodo raje obiskovali

VOLILNE KONFERENCE V ORGANIZACIJAH ZKS

V skladu s sklepom zadnje seje komiteja občinske konference ZKS Ptuj je bil v ponedeljek, 22. oktobra 1973, posvet z vsemi sekretarji organizacij ZKS, na katerem so se dogovorili o uresničitvi sklepov seje komiteja, ki obsegajo program predkongresne aktivnosti ZK, priprave in izvedbo volilnih konferenc in program idj no-političnega uspo-

sabljanja komunistov za obdobje 1973/74.

Na posvetu so se dogovorili, da bodo do 1. novembra 1973 končali evidentiranje možnih kandidatov v vseh organizacijah ZKS. Možne kandidate bodo evidentirali ločeno za sekretarje in člane sekretariatov organizacij ZKS, za člane občinske konference ZKS, ker bo vsaka organizacija ZKS imela v občinski konferenci ZKS vsaj enega člana; organizacije v proizvodnih delovnih organizacijah pa bodo evidentirale še možne kandidate za aktiv komunistov - delavcev občine Ptuj, ki bo v bodoče štel le 51 članov. O vseh evidentiranih bo razpravljala kadrovska komisija in dala svoje pripombe. Pomembno pri tem je predvsem to, da moramo zagotoviti v novi občinski konferenci ZKS vsaj polovico članov, ki delajo neposredno v proizvodnji. Izmed evidentiranih za občinsko konferenco ZKS bosta kadrovska komisija in komite predlagala tudi možne kandidate za novi komite in predsednike komisij pri občinski konferenci ZKS. Te predloge bodo potem dali v razpravo članstvu v organizacijah ZKS.

Z zborovanja so poslali tudi protestna pisma; obenem pa pozdravno pismo dr. Franciju Zwitertju s čestitkami ob njegovem 60-letnem življenjskem jubileju.

F. FIDERŠEK

banko in se bolj navezali nanjo pri urejanju svojih denarnih poslov.

Nagel porast prometa s hranilnimi vlogami in vedno več opravil z drugimi bančnimi posli, je privedlo podružnico do spoznanja, da je tudi tu potrebno spremeniti poslovanje. Odločila se je za elektronsko obdelavo podatkov in sicer najprej promet s hranilnimi vlogami, ki je najosnovnejši, saj v nekaterih dnevih presega tisoč sprememb. Z moderniziranim načinom obdelave sprememb bo dosežena dnevna ažurnost, ki je pri bančnih poslih nujno potrebna. Število vlagateljev in vlog je vsak mesec večje. K hitrejši rasti pa bo pripomogel pristop delavcev k izplačevanju osebnih dohodkov na hranilne knjižice. Zato si podružnica v Ptujju prizadeva na razne načine izboljšati poslovanje ter odnos do občanov, tako, da bo spodbudno za vsakogar, da pri njej varčuje ali z njo poslovno sodeluje.

B. J.

Takoj po evidentiranju morajo v organizacijah ZKS začeti z vsebinskimi pripravami volilnih konferenc, ki morajo biti v vseh OZKS končane do 25. novembra 1973. Na volilnih konferencah bodo člani podrobneje ocenili svoje delo v dvehletnem mandatnem obdobju, to je po 21. seji predsedstva ZKJ, zlasti pa izvajanje pisma predsednika Tita in IB predsedstva ZKJ ter sklepov 29. seje CK ZKS. Istočasno pa morajo na konferencah sprejeti tudi programe dela v novem dvehletnem mandatnem obdobju. Ti programi morajo obsegati tudi celotno predkongresno aktivnost v OZKS in programe idjno-političnega usposabljanja komunistov. Za izvedbo teh nalog so neposredno zadolženi sekretarji OZKS, člani komiteja in člani občinske konference ZKS.

Po volilnih konferencah v OZKS se bo zadnje dni novembra sestala občinska konferenca ZKS Ptuj sedanega sklica, ocenila svoje delo in razrešila organe konference. Do 15. decembra 1973 pa se bo sestala že novoizvoljena občinska konferenca ZKS - na prvi - volilni seji.

F. FIDERŠEK

OPRAVIČILO!

V prejšnji številki TEDNIKA smo v reportaži REBUS ZA LOVCE zapisali napačno ime Jože Korošec. Srečnega lovca ste morda vsi takoj spoznali. Njegovo ime je Rudi Za neljubo napako se mu opravičujejo.

Uredništvo

Ureme

do nedelje, 4. novembra 1973.

Bo v petek, 26. oktobra ob 4.16

Napoved: Na poslabšanje vremena lahko računamo v nedeljo, 28. in v ponedeljek, 29. oktobra. Ostale dni so verjetno lepo in čez dan še precej toplo.

Alojz Cestnik

BISTRISKI OBČANI O USTAVNIH SPREMENBAH

Te dni potekajo še zaključne razprave in zbiranje predlogov, sprememb ter dopolnil osnutkov republiške in zvezne ustave, kakor tudi statuta občine.

Številne razprave v bistriški občini so pokazale, da se občani zelo zavedajo pridobitev in novosti, ki jih prinašajo predlogi novih ustav in statuta občine. To so potrdili tudi z udeležbo v razpravah v krajevnih skupnostih kakor tudi v osnovnih organizacijah sindikatov, kjer so bile razprave najštevilneje obiskane.

Vprašanja, ki so bila na teh zborih najbolj prisotna, so iz razprav na terenu pridobivali IO OK SZDL Slovenska Bistrica, ta pa jih je združil po vsebini ter posredoval republiški komisiji za ustavne spremembe pri RK SZDL.

Med najpomembnejšimi vprašanji občanov in njihovimi predlogi je bilo:

— v krajevnih konferencah SZDL in TOZD je bilo pogosto postavljen vprašanje odnosov krajevnih skupnosti do TOZD in obratno. Po njihovem mnenju bo moralo to vprašanje najti konkretnije mesto v statutu KS do TOZD. Teh vprašanj ne bo mogoče reševati formalistično. Potrebni bodo tesni in direktni pogovori, da bo omogočena dejanska realizacija hotenj občanov;

— večkrat je bilo v razpravah slišati tudi dvom o uspešnosti zastavljenega financiranja krajevnih skupnosti, kot izhaja iz osnutka ustave SRS in statuta občine. Ob tem so izražali bojazn, da se posamezne KS ne bodo mogle enako hitro razvijati z ostalimi. Zato bo v takšnem reševanju, ki se sicer ne bo odvijalo formalno pravno, moralo odigrati pomembno vlogo družbeno dogovarjanje ter sporazumevanje, v veliki meri pa bo potrebna tudi solidarnost vseh delovnih ljudi v KS.

Številna so bila tudi vprašanja, usmerjena v področje urejanja odnosov med proizvodnjo, trgovino in bankami.

Občani pričakujejo tudi konkretniji odgovor v zvezi s samostojnim osebnim delom s sredstvi v lasti občanov. Poudarjali so tudi nov način in dedovanju ter v zemljiški politiki. Ob tem je bilo večkrat poudarjeno, da je treba v najkrajšem času formirati kmetijske zemljiške skupnosti ter razširiti in izboljšati kooperantske odnose med kmeti in zadruge. Kmete je treba organizirati v samoupravnih skupnostih, kjer bodo na samoupravnih principih sodelovali v skupščinskem sistemu in političnem delovanju občine.

Več vprašanj je bilo tudi v zvezi s tistim delom ustave SRS, ki govori o interesnih skupnostih, še posebej za

področje vzgoje in izobraževanja ter otroškega varstva.

Posebno pozorno pa so poudarjali, da ne more biti nobenega odtujevanja dohodka delovnega človeka, ne da bi se on tega zavestno odrekel, naj gre za zadovoljevanje osebnih ali širših družbenih potreb. O tem so ponovno poudarili pomen družbenega dogovarjanja in sporazumevanja. Natančneje je opredelili tudi delegatski sistem na vseh nivojih.

VH

SVET PODRAVSKIH OBČIN »Kazen« občinam

Razgovor predstavnikov občin Lenart, Maribor, Ptuj, Slovenska Bistrica in Ormož, ki je bil prejšnji teden v sredo v Ormožu, kjer je letos sedež sveta podravskega občin, je bil namenjen razčiščevanju zadev v zvezi z ukinitivjo nekaterih investicij v zdravstvu na področju Lenarta, Ptuja in Slovenske Bistrice. Predstavniki občin so poročali, da so opravili vse potrebno, da bi te investicije normalno potekale, a je kljub temu prišla neke vrste »kazen«. Predstavniki komunalnega zavoda za zavarovanje Maribor pa so obvestili prisotne, da je bil tak ukrep nujen, ker so ob pregledu finančnega poslovanja ugotovili deficit, ker občine neredno plačujejo svoje obveznosti do sklada in ker še niso podpisale pogodb o plačilu dogovorjenih sredstev.

V skoraj tri ure trajajoči razpravi, v kateri so se kosala mnenja za in proti, kjer so križno padala konkretna vprašanja, ki so zahtevala konkretne odgovore in predloge, so spoznali napake prvih in drugih ter sprejeli sklep, da bodo občine po manjši korekturi petega člena pogodbe, le-te podpisale in zadevo uredile.

jr

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA PTUJ

8. kolo VZHOD:

VIČANCI-STOJNCI 4:0; ROGOZNICA-PTUJ 1:5; GORIŠNICA-GRAJENA 4:1; CIRKULANE-DORNAVA 2:5; ZAVRČ-BREŠNICA 1:3; MARKOVCI-DRAVA B 0:3 b. b. Zaostalo srečanje DORNAVA-STOJNCI 10:3.

ZAHOD:

MAKOLE-VIDEM 1:1; KIDRIČEVO-APAČE 3:0; ZLATOLICJE-LOVRENC 0:1; GEREČJA VAS-DRAVINJA 4:1; HAJDINA-PREPOLJE 2:1; LESKOVEC-SKORBA 0:3 b. b.

S POSVETOVANJA PREDSTAVNIKOV ALUMINIJSKEGA KOMPLEKSA JUGOSLAVIJA V KIDRIČEVEM

V petek, 19. oktobra, je bilo v prostorih obrata družbene prehrane TGA v Kidričevem posvetovanje predstavnikov aluminije industrije Jugoslavije. Iz okvira slovenskega gospodarstva so bila zajeta naslednja podjetja: Impol, TAM, Iskra, Mariborska lvarna, Komen, Dob, Elektrokovina, Tomos, LIV, Postojna, LTH, Šk. Loka, Gorenje, IBT, Trbovlje, Peralit, Zalec ter ostala podjetja, ki se v glavnem preskrbujejo prek trgovine. Iz ostalih republik pa so bila vključena TLM Šibenik; „Peter Drapšin“, Mladenovac; IKŠ, Svetozarevo; „Djuro Salaj“, Niš; Alumina, Skopje

potem bo v letu 1974 bilanca aluminija negativna. Primanjkljaj bo 88.000 t. Možnosti za pokrivanje primanjkljaja pa so naslednje: uvoz iz ZSSR in Romunije ter vezani posli 40.000 t ter redni uvoz 48.000 ton.

Sklep IS SR Slovenije o omejitvi proizvodnje v TGA Kidričevo na 50 % tehničnih kapacitet v času od 15. septembra 1973 do aprila 1974 ne bo prizadel samo proizvajalca, temveč tudi vse potrošnike. Med njimi bo najbolj prizadet IMPOL, ki je največji kupec aluminija pri TGA Kidričevo. Za leto 1973 je predvidena v IMPOLU proizvodnja

Razpravo je vodil generalni direktor TGA, Milan Krajnik, dipl. oec.

Foto: M. Ozmeč

ter ostala podjetja, ki se preskrbujejo prek trgovine.

V uvod pred razpravo je generalni direktor TGA, Milan Krajnik, dipl. oec. povedal naslednje: „Glede na širok krog odjemalcev aluminijastih legur je bila zagotovljena prisotnost večjega števila le teh. V Sloveniji krijemo potrebe po aluminiju približno 170 podjetij. Glede na sedanje stanje je poraba aluminija v Jugoslaviji 3 kg na prebivalca, v srednje razvitih deželah od 8 do 12 kg, v visoko razvitih pa 15 in več. V Kidričevem so že od leta 1963 konstantne kapacitete, toda kljub dopolnilom je deficit aluminija iz leta v leto večji, zato moramo iz leta v leto uvažati večje količine aluminija, kar dejansko kaže, da potrošniki svoje plane in program razvoja realizirajo, težave pa nastopijo s problemi za preskrbo z metalom. Potrošnja pa konstantno raste. Takšna situacija bo trajala vse do leta 1977, ko se predvideva KRIZA v energetske bilanci Slovenije.“

V jugoslovanskem gospodarstvu so za leto 1980 predvidene potrebe po 100, 160.000 t aluminija. Po podatkih združenja Jugoslovanske aluminije industrije bomo v začetku leta 1974 razpolagali z naslednjimi kapacitetami za proizvodnjo primarnega aluminija: TGA Kidričevo 42.000 t, TLM Šibenik 75.000 t, Titograd 50.000 t; skupaj 167.000 t od tega bo možna proizvodnja v letu 1974 na TGA 36.000 t, TLM 59.000 t in Titograd 50.000 t. Skupaj le 145.000 t primarnega Al. Potrebe predelovalne industrije, vključno s predelavo pri proizvajalcih pa so skupaj 150.000 t. Če upoštevamo še obvezni izvoz Titograda in TGA,

33.500 ton izdelkov iz aluminija in njegovih zlitin v vrednosti 353.074.000,00 din. Od skupno proizvedene količine je namenjeno za domači trg 18.240 ton, od tega 65 % za SR Slovenijo. Izvoz v vrednosti 14 milijonov dolarjev je usmerjen pretežno (70 %) na konvertibilno področje. Za predvideno proizvodnjo 33.500 ton je potrebno 35.000 t primarnega aluminija, ki naj bi ga v letu 1973 prejeli kar 19.000 t ali 55 % od TGA, ostalo pa od klirinških držav, z vezanimi posli ter z nakupom na konvertibilnem področju. Tako se nakup domačega aluminija skoraj v celoti pokriva z domačo prodajo. Zmanjšanje proizvodnje v TGA Kidričevo za 50 % pomeni za IMPOL znižanje domačih nabav najmanj za polovico. Domača cena aluminija temelji na družbenem dogovoru povprečja z zunanjih cen in znaša v prvi polovici leta 9.346 din za ngot (tono) in ima svojo prodajno ceno, ko preide fazo oplenitena, 10–20–30-krat višjo. Zelo težko bo ceno konstantirati, ker temelji na funto sterlingu, za katerega se pariteta iz dneva v dan spreminja. Pred tednom dni se je dvignila od 320 na 330 funtov.

Da je aluminijaska kriza zaresna, potrjuje dejstvo, da je TGA pred kratkim povprašala vse večje proizvajalce v svetu kot so Matres, Alkan, SSR, Holandija in drugi, pa niso poslali niti ponudb, kaj šele, da bi govorili o sklenitvi posla. Pred kratkim se je zgledal celo predstavnik enega svetovnih gigantov aluminije industrije in izrazil željo, da prodaja TGA kakršnokoli količino aluminija. Tega seveda TGA ni mogla sprejeti, kajti domačega aluminija ni.

M. OZMEČ

**TEDEN VARČEVANJA OD 29. 10.
DO 3. 11. 1973**

**V KREDITNI BANKI MARIBOR –
PODRUŽNICA PTUJ**

**DENARNO VARČEVANJE – TEMELJ
MIRNEGA IN VEDREGA ŽIVLJENJA**

NAŠ INTERVJU

Anton Nemanič,
predsednik
KS Polčane

Ze večkrat smo na naši KS obravnavali vprašanje ceste II. reda, to je ceste, ki pelje od Slov. Bistrice proti Rog. Slatini. Občinski odborniki je postavil celo poslansko vprašanje, vendar se do sedaj ni še nič zganilo. Ceste pri nas so nasploh slabe in treba je jemati zged po celjskem teritoriju, kjer posvečajo temu vprašanju precej več pozornosti. Pri nas je cestno podjetje Maribor sicer uredilo cesto od Pečice pa do kamnolomov, to je kakšen kilometer. Tudi za cesto II. reda je bilo planirano, da se do letos rekonstruira naprej, da se zagotovijo finančna sredstva, vendar je vse obstalo. Mi pa čakamo, težko

čakamo, ker je ta cesta za nas življenjskega pomena. Po njej sedaj vozijo razni tovornjaki pa tudi turistični avtobusi in druga motorna vozila. Po tej cesti lahko presekajo pot do Zagreba, na Plitvička jezera. Ker pa je v razpadajočem stanju, temu namenu ne more služiti. Na občino so že padla glede tega razna vprašanja, občina je urgirala dalje na republiko, ta pa je odgovorila, da mora finančna sredstva zagotoviti občina. Sedaj je mnogo več kot prej cest II. reda, ker so pred kratkim preimenovali ceste III. reda, v ceste II. reda, verjetno samo zato, da bi jih potemtakem morali nujno rekonstruirati. Dan je bil predlog, da bi dali cestnemu podjetju v Mariboru nezaupnico s pripombo, da se ta predel priključi celjskemu cestnemu podjetju. Tudi cesti Celje-Loče in Poljčane-Majšperk povzročata velike preglavice. Ta cesta je makadamna in je bila letos preimenovala v cesto II. reda. Ustanovljen je odbor, ki zbira sredstva za asfaltiranje cest. Tudi republika je že začrtala novo cesto. Menda bi naj to bila dravinjska magistrala. Ker pa je ta vseskozi močvirnat predel, je potrebna najprej melioracija zemljišč in reguliranje Dravinje, ki je do sedaj skoraj vsako leto poplavljalna. To pa seveda ogromno stane.

Tudi stanovanjski problem je problem zase, saj lahko damo stanovanje le takrat, ko umre kdo, ki je bil sam, ali pa, ko se kdo odseli. V družbeni lastnini se ni že od leta 1963 zgradilo ničesar. Nekaj upanja imamo sedaj na sredstva iz solidarnostnega sklada. Podjetje GRANIT je sicer nameravalo graditi stano-

POSPEŠITI GRADNJO STANOVANJ

V ponedeljek, 22. oktobra 1973 je bila prva seja koordinacijske komisije za usmerjanje in usklajevanje družbene akcije za gradnjo stanovanj za delavce. To komisijo sta skupno imenovala komite občinske konference ZKS in predsedstvo občinskega sveta ZSS Ptuj, šteje pa 15 članov — predstavnikov vseh družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. V odsotnosti predsednika komisije — Danila Mastena, ki je na zdravljenju, je sejo vodil Franc TETIČKOVIC, sekretar komiteja ObK ZKS; glede na potrebo pa so na sji izvolili še podpredsednika te komisije, izvoljen je bil ing. Janez BELŠAK iz Komunalnega podjetja Ptuj.

Na seji je najprej poročal Marjan OSTROŠKO, predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti, ki je podrobneje razčlenil vse dosežane delo iniciativnega odbora. Franček KRAJNC, predsednik komisije za razširitev gradnje stanovanj pa je poročal o delu te komisije. Glede sredstev iz solidarnostnega sklada je navedel, da si v komisiji niso bili enotni, ali naj ta sredstva delijo kot dotacijo ali kot kredit, zato so začasno sklenili dodeljevati sredstva le kot kredit. Na razpis se je prijavilo 11 delovnih organizacij, od katerih je le TVI

Majšperk predložila vso dokumentacijo, zato so jim odobrili kredit 1.200.000 din za gradnjo stanovanjskega bloka v Majšperku; nerazdeljenih pa je še ostalo 2.800.000 din, za kar bodo napravili ponovni razpis.

V živahni razpravi so na seji kritično ocenili doseženo počasnost pri ustanavljanju in konstituiranju skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti, prelaganje dolžnosti drug na drugega, različna tolmačenja in podobno. Prav zato je toliko bolj nujno, da ta koordinacijska komisija zaživi in enotno usmerja celotno družbeno akcijo, sočasno pa v to pritegne tudi vse družbenopolitične organizacije v občini. Enako velja tudi za delovne gradnje stanovanj za svoje delavce.

Po razpravi so sprejeli vrsto konkretnih stališč, med katerimi velja omeniti predvsem to, da je treba volitve delegatov v skupščino samoupravne stanovanjske skupnosti čimprej izvesti in da je vanjo treba izvoliti najmanj eno tretjino delavcev iz neposredne proizvodnje. Nadalje, da je takoj pristopiti k pripravi samoupravnega sporazuma o združenju sredstev za stanovanjsko gradnjo v občini in da se sredstva iz solidarnostnega sklada dodeljujejo kot pomoč, ne pa kot kredit.

F. Fideršek

PRIJATELJSKI OBISK IN
PODPIS LISTINE O POBRATENJU
MED OBČINAMA
SVETUZAREVO IN SLOVENSKA
BISTRICA

V začetku preteklega tedna je odpotovala v Svetozarevo delegacija družbenopolitičnih organizacij občine Slovenska Bistrica, Bistričani so se tam udeležili občinskega praznika. Ob obisku pa so tudi podpisali listine o pobratenu obeh občin, kar so v Slovenski Bistrici opravili ob prazniku občine, 8. januarja letos.

V delegaciji občine Slovenska Bistrica so bili Slavko Kleindienst, sekretar OZ ZK; Miro Kolenko, predsednik skupščine občine; Stanko Robnik, predsednik občinskega sindikalnega sveta, Maks Peklar, predsednik ZZB NOV; podpredsednik občinske konference SZDL Franjo Podkrižnik in predsednik OK ZMS Slovenska Bistrica Drago Mohorko.

Ob tej priložnosti je delegacija preučila možnosti širšega sodelovanja obeh občin na družbenopolitičnem, športnem in še posebno gospodarskem področju, za kar obstajajo v obeh občinah možnosti, kar bodo v naslednjih letih postopoma tudi upoštevali. VH

berite
TEDNIK

PRED V. SEJO OBČINSKE KONFERENCE ZKS ORMOŽ

Ocena družbenopolitičnih razmer in delo ZKS območja občine Ormož v minulih dveh letih s poudarkom na oceno po 29. seji CK ZKS je bila vsebina poročila, ki ga je pripravila posebna komisija ormoških komunistov za razširjeno sejo komiteja OK ZKS Ormož.

Obsežno poročilo, ki bo obravnavano v ponedeljek, 29. tega meseca na V. seji občinske konference ormoških komunistov, je prebrala sekretarka komiteja Terezija Stefančič. V uvodu pozitivno ocenjuje idejno in akcijsko enotnost političnega delovanja vseh družbenopolitičnih organizacij na občinskem nivoju ter kritično ocenjuje delo v zvezi z organiziranjem ZK, razvijanjem in utrjevanjem samoupravnih odnosov na osnovi samoupravnih dopolnil, integracijska gibanja, ki niso bila zmeraj najboljša, problematika zmanjševanja socialnih razlik, graditve stanovanj za delavce in drugo.

Komisija zaradi pomanjkanja poročil o delu osnovnih organizacij o le-teh ni mogla napisati dosti, zato so razprave tekle s stališča občinske organizacije.

vanje za trg, vendar je iz neznanih razlogov od tega odstopilo.

Tudi mladina v Poljčanah nima svoje zabave, edino, kar imajo, je kino. Tudi svojih prostorov nimajo. Kadar imajo sestanke jim je na voljo sejava.

Gradimo tudi kopalni bazen, lokacija smo že dobili, tudi izkopje je že končan. Odločili smo se za plastično izvedbo. Pa tudi tam smo naleteali na težave s financami.

M. Ozmeč

Prvi se je v razpravo vključil Ivan Zidarič. Menil je, da osnovne organizacije po pismu tovariša Tita delajo preveč pod vplivom višjih organov. Delo osnovne organizacije bi moralo biti posvečeno predvsem problemom posamezne krajevne skupnosti. Ta vprašanja ljudi zanimajo in jih zato tudi združujejo. Formalni sestanki pa povzročajo zastoj.

Vlado Ožbolt je menil, da bi poročilo moralo nakazati več dela v bodočnosti, jasneje začrtati delo komunistov v prihodnje. Manjka tudi ocena udeležbe komunistov v javnih razpravah o obeh ustavah ter naloge, ki jih bodo morali komunisti in vse napredne družbene sile speljati pri uresničevanju določil ustave.

Delali smo tako, kot ZK od nas zahteva, je nadaljeval razpravo Mirko Novak. Bili smo precej kritični, nismo sicer govorili poimensko, a smo kljub temu vnesli v našo kritiko duh 29. seje. Pri nas ni prišlo do odstopov, ker je delo bilo zadovoljivo. O mladini je povedal, da v krajevnih centrih ni prisotna in v tamkajšnjem družbenem delu le zelo redko čutijo. Krivdo za to nosijo komunisti in mladina sama, ki se ne zna akcijsko postaviti. Komunisti bi zato morali storiti več.

Milan Ritonja je menil, da bi morali v poročilu jasneje opredeliti vzroke in posledice glede delnega neuspeha izobraževanja delavcev na delovnem mestu. Glede dela ormoških komunistov v medobčinskem svetu ZKS Maribor je opozoril, da nikakor ne gre skrivati dejstva, da je bilo to delo izredno plodno in ustvarjalno.

Tako kot I. Zidarič je tudi Drago

Zabavnik razpravjal o delu osnovnih organizacij ZK. Menil je, da so komunisti na področju občine Ormož po reorganizaciji zelo dobro organizirani. Tu razloga za manj uspešno delo ne moremo iskati. Ključne akcije, na občinskem nivoju, kot je bil referendum za združitve delavskega in kmečkega zavarovanja in podobno, odlično uspejo, medtem ko takega dela ni mogoče prenesti v osnovne organizacije. Primeri opozarjajo, da posamezniki delujejo mogoče celo zaviralno. Zato bo nujno zbirati posameznike, ki bodo znali probleme spoznati in jih tudi reševati s pomočjo okolja, v katerem živijo in delajo.

Alojz Balažič je med drugim govoril o družbenih akcijah ter opozoril na slab odnos nekaterih delovnih organizacij in posameznikov do akcije zbiranja sredstev za graditev doma borcev in mladine v Kumrovcu.

Zadnji je v razpravi sodeloval Anton Prapotnik. Mladinske organizacije na terenu so na idejno političnem področju premalo aktivne, je menil. Vključevanje mladih v družbenopolitični in samoupravni sistem mora biti osnovano na željah mladine, drugače jim bo vse skupaj vsiljeno. Potem je še spregovoril o stanovanjski graditvi. Težko zberemo denar za graditev stanovanj pa še tega ne porabimo takoj, ampak zavlačujemo z gradnjo in čakamo, da se vrednost denarja ob naraščajočih cenah gradbenih storitev manjša. To je nepotrebno zavlačevanje.

Podrobneje bodo ormoški komunisti razčlenili svoje probleme na V. seji OK ZKS, ki bo, kot smo že dejali, v ponedeljek.

HRANILNE VLOGE IN POTROŠNIŠKI KREDITI

Premalo je še znano, da so hranilne vloge in potrošniški krediti med seboj v odvisnosti. Poslovne banke z visokimi zneski vlog dajejo tudi več sredstev za potrošniške kredite. Ker je oboje namenjeno občanom, je od teh odvisno stanje vlog kot vsota, ki jo bodo prejeli občani v obliki potrošniških kreditov. Želje za potrošniškimi krediti so večje kot temu sledi večanje hranilnih vlog, saj je s temi krediti možno doseči razne dobrine, ki jih ni mogoče kupiti z mesečnim osebnim dohodkom. Veliko občanov je lahko nabavilo razno industrijsko blago in avtomobile edino s pomočjo potrošniških kreditov. Poseganje po teh dobrinah bo vedno obstajalo, zlasti še, ker so na tržišču tudi vedno novi, tehnično izboljšani ali modernjši izdelki.

Toda sredstva za potrošniške kredite so lahko le zbrane hranilne vloge. Vloge prinašajo v banko občani, ne da bi se zavedali, da s tem pomagajo tudi pri povečanju

potrošniških kreditov. Ker je potrošniški kredit dejansko povečana kupna moč občana, je tudi hranilna vloga občana posebnega ekonomskega pomena. Torej povečanje hranilnih vlog je velikega pomena za občane, ki žele potrošniški kredit. Čeprav se potrošniški krediti dajejo navadno na odplačilo v dveh letih, ni nujno, da so tudi vloge vezane na daljši čas. Zato igra akcija izplačevanja osebnih dohodkov na hranilne knjižice veliko vlogo pri večanju vlog, ne da bi bil delavec kjerkoli omejen pri trošenju svojih prejemkov ali za kak dinar oškodovan. V ptujski podružnici mariborske kreditne banke je že nad 4 tisoč delavcev z osebnimi dohodki na hranilnih knjižicah povečalo vlogo za okoli 500 milijonov starih dinarjev kljub temu, da je denar na hranilni vlogi vsakemu na voljo. To je prepričljiv dokaz, da z izplačevanjem osebnih dohodkov na hranilne knjižice koristimo sami sebi (obresti in drugim).

B. J.

MLADI O VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

V težnji za vsebinsko boljšim in učinkovitejšim delom se je letos občinska konferenca ZMS Ptuj reorganizirala. Ustanovljene so 4 konference za posamezna področja. Ena od teh konferenc je tudi za področje vzgoje in izobraževanja, ki jo sestavljajo delegati mladinskih aktivov vseh srednjih šol v Ptuj, dijaškega doma in vseh osnovnih šol v občini. Konferenca tako združuje nad 3 tisoč mladih, organiziranih v aktivih ZMS.

Prva seja te specializirane konference je bila v četrtek, 18. oktobra 1973 v klubu mladih v Ptuj. Od delegatov je bil najbolje zastopan aktiv iz gimnazije Dušana Kvedra, saj smo se konference udeležili vsi. Konferenco je vodil Zvone Masten, predsednik OK ZMS, ki je tudi pozdravil prisotne goste: Viktorja Krajnc, direktorja DU; Pavlino Majnikovo, tajnico TIS in Marijo Šumandlovo, novo ravnateljico OŠ „Tone Žnidarič“. Obenem pa je kritično ugotovil, da se vabijo niso odzvali predstavniki republiške konference ZMS in nekaterih občinskih predstavnikov.

V prvem delu konference je Viktor Krajnc, direktor DU Ptuj obrazložil problem financiranja osnovnega šolanja odraslih. Letos se je namreč pri DU Ptuj vpisalo za večerno šolanje 86 odraslih, ki nimajo končane osemletke. Med njimi je večina starih od 15 do 18 let, ki niso zaposleni in se tudi ne morejo, ker nimajo končane osnovne šole. Največ je tudi takih, ki imajo v družini zelo nizke dohodke. Kljub temu bi želeli plačati šolanje, vendar zaradi odloka ustavnega sodišča, da za osnovno šolanje tudi odrasli ne plačujejo šolnine, delavska univerza tega ne sme sprejeti, sama pa tudi ne more nositi stroškov, zato s poukom še ni mogla začeti. Za zaposlene bodo šolnino plačale njihove delovne organizacije, kdo bo pa za nezaposlene, ki so še v težjem

socialnem položaju, se ne ve, ker TIS nima za to denarja. Ta problem bo nujno treba rešiti širše, mladina sama ga ne more.

Drugi del naše specializirane konference je bil namenjen predvsem razpravi o problemih dijakov, s katerimi se srečujemo na šoli, od materialnih, samoupravnih, odnosov profesor – dijak itd. Posebej je bil obravnavano vprašanje o socialistično angažirani šoli, o odnosih do religije in vprašanja, kje so ovire, da mladi ne vstopajo bolj v ZK in sploh kakšen odnos imajo do teh vprašanj.

V razpravi so dijakinje iz gimnazije posebej opozorile na problem učbenikov, zlasti za tretjeolce in učbenikov zgodovine, dijaki iz četrtega letnika pa jih še rabijo, zato jih ne morejo odstopiti. Po razpravi je bil sprejet sklep, da bomo na bodočih konferencah vzgoje in izobraževanja obravnavali predvsem vprašanja odnosa mladim do ZK, o pojavih klerikalizma in vprašanja religioznosti med mladimi. Posebej pa tudi vprašanje šolskih učbenikov.

Jožica Fideršek

KRITIČNA OCENA RAZMER V IMPOLU

V zadnjem obdobju je bilo mogoče v največji delovni organizaciji v občini Slov. Bistrica občutiti številna notranja nesoglasja nad vodilnimi delavci tega okoli 1900 članskega kolektiva.

Številni odstopi iz članstva ZK, predvsem iz vrst neposrednih proizvajalcev kakor tudi rezultati v proizvodnji so narekovali temu kolektivu predvsem pa članom ZK, da je potrebno odločneje, konkretno in predvsem hitro poiskati in tudi odpraviti vzroke nesoglasij.

V preteklem tednu sta sekretariat osnovne organizacije ZK podjetja in občinski komite ZK Slov. Bistrica na skupnem sestanku kritično ocenila trenutni položaj in razmere v IMPOL-u.

Med najpomembnejšimi sprejetimi sklepi, ki bi naj pomenili smeješi in predvsem uspešnejši napredek kolektiva, so bili tudi predlogi za izrek kazni večjemu številu vodilnih komunistov in tudi nekomunistom, ki so s svojim neodgovornim ali nedoslednim uresničevanjem programa kolektiva pripomogli k trenutnemu, precej nesposobnemu položaju.

Pričakovati je mogoče tudi nekatere premostitve v kolektivu na druga delovna mesta predvsem zaradi neprimernega odnosa do sodelavcev ter samovoljnega odločanja o pomembnejših stvareh.

VH

Umrl je Jože Pečnik

Neozdravljiva, zahrbtna bolezen je pobrala iz naših sred Peci KOVEGA Pepija iz Kicarja 6. Kot sin ptujskega špediterja, vjeter fizičnega in umskega dela, se je podal za življenjsko pot

z zakonsko družico Nežko Jambrovič, ki mu je bila dobra desna roka skozi prekratko življenje. Zgradila sta si prijetno dom prav na vrhu prvega kicarskega hribočka, z razgledom po celem Ptujskem polju in obronkov haloških hribočkov, od Borla do Boča. Kako prijetno je bilo na tistem njegovem hribočku in v njegovi družbi, kar pa je lepo in prijetno se nikoli ne pozabi, tako tudi Pepija ne bomo nikoli pozabili.

Vse do svoje smrti je gojil sadni drevesca in brajdo, ki mu je letos prav posebno bogato obrodila vendar mu ni bilo dano uživati sadov svojega dela; pokopali smo ga 19. oktobra 1973 na rogozniškem pokopališču.

Da je bil pokojni Pepi priljubljen, je bil dokaz v številnih pogrebcih, ki so ga spremili na zadnji poti in mnogo vencev, poklonjenih mu v slovo, za kar se ožji sorodniki prav pristrčno zahvaljujejo!

Dragi Pepi, naj ti bo lahko domača gruda!

POKVARJENI SVETLOBNI NAPISI

Samo kratek večerni sprehod je potreben po starem delu mesta Ptuja, da ugotovimo, da je vsak tretji svetlobni in reklamni napis na ptujskih prodajalnah delno ali popolnoma pokvarjen. Mnogo pa je tudi takšnih, ki so v nenehni električnem stiku. S strani varčevanja električne energije bi se razumeli, zakaj ne gori večina svetlobnih reklamnih napisov, vendar je vzrok čisto navadna okvara in dotrajanost, česar premnogi poslovojdne ne vedo, ker je le malo takšnih, ki bi si prišli ogledat izgled svoje prodajalne tudi v večernih urah.

V Ptuj nov transformator

Prejšnji četrtek je prispel na ptujsko železniško postajo transformator z zmogljivostjo 20 MVA.

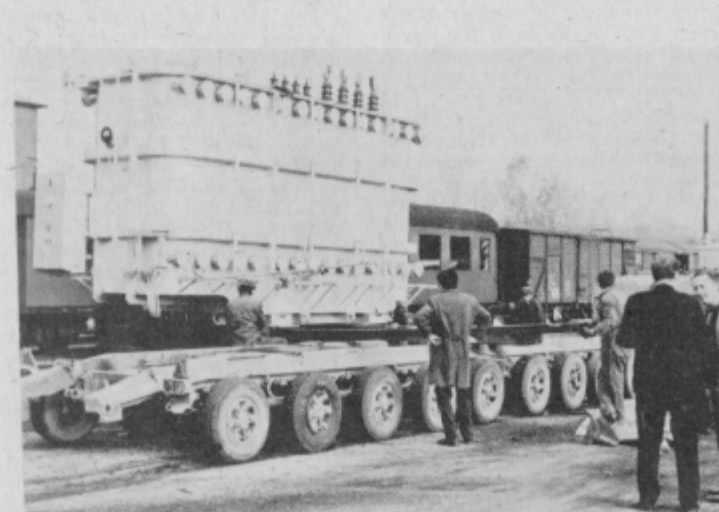
Namenjen je za novo transformatorsko postajo, ki je bila pravkar zgrajena v neposredni bližini veterinarske postaje. Transformator je za ptujsko občino zelo pomembna pridobitev, kajti doslej je bila instalirana moč v Ptuj 12 MVA (3-krat po 4 MVA). Glede na to, da narašča obtežba približno 10 % letno, bo dobil Ptuj čez 5 let, ali pa tudi prej, če bodo nastopile potrebe, še en transformator z isto zmogljivostjo – 20 MVA, saj je nova TRAF – postaja pripravljena za dva takšna velikana, ki jih proizvajata beograjsko podjetje MINEL. Teža enega je kakih 60 ton, kar ni prevozniku ZTP iz Maribora povzročalo nobenih težav. Montažo bo opravilo prav tako mariborsko podjetje Hidromontaža, ki je po mnenju komitenta edini solidni izvajalec tovrstnih del pri nas.

Transformator, kakršnega je pridobil Ptuj, reducira napetost iz 110 MVA; in ima tri izhode po 20 MVA ter tri po 10 MVA. Hlajenje je na

olje, in je intenzivirano z zrakom. V večjih središčih se danes teži za transformatorji z zmogljivostjo 220 oziroma 380 KVA. Takšni pa so

težki nad 160 ton in jih Hidromontaža prevaža z lastnimi prevoznimi sredstvi.

—OM—

Transport 60 tonskega velikana iz vagona na cestno transportni vlačilec ni predstavljal delavcem Hidromontaže nobenega problema.

Foto: M. OZMEC

MLADINI VEČ SMISLA ZA GASILSTVO

V magistralni dvorani v Ptujju je bilo 20. oktobra 1973 posvetovanje predstavnikov občinskih gasilskih zvez iz krajev vzhodne Slovenije v organizaciji Občinske gasilske zveze Ptuj. Tega posvetovanja so se udeležili tudi predstavniki občinskih gasilskih zvez iz sosednje Hrvaške.

Na tem posvetovanju se je izkazalo, da so pustile pravkar končane pionirske gasilske igre s širšega slovenskega in sosednjega hrvaškega območja gasilskim zvezam ter mladinskim in pionirskim organizacijam, pa tudi staršem in šolam veliko pobudo za temeljite priprave programa dela z mladino v gasilskih organizacijah dodatno k vsem dosedanjim izkušnjem. Pri tem velikem delu ne gre samo za udeležbo mladine v gasilskem preventivnem in operativnem delu in na tekmovalnih nastopih. Pri tem gre za mnogo več, gre za praktično mesto vzgoje in prakse širokega humanizma, ki naj prednjači pred vsemi težavami in nesrečami in naj te ne najdejo nepripravljene

mladine niti odraslih, ko je potrebno soljudem pomagati.

Kakor so poudarili zbrani na posvetovanju in tudi popoldne na pikniku v Hrastovcu pri Zavrču Janko Znidarič iz Ptujja, Franc Robinšek iz Maribora, Stefan Ribič iz Maribora, Ivan Lah iz Slov. Bistrice, Ivan Domjanič iz Čakovca, Herbert Zorec iz Ptujja, Bruno Eileit iz Lenarta in drugi, lahko mnogo pripomorejo k dobro zasnovanemu programu in praktičnemu delu s pionirji in z mladino enako široka slovenska gasilska posvetovanja, kot je bilo to v Ptujju. Na njih se ne širi samo poznanstvo med udeleženci, temveč se izmenjujejo mnenja, predlogi in izkušnje o že opravljenem delu. Dosedanje delo odraslih potrjuje, da so tudi ti začeli kot mladi gasilci, da jim je minilo v gasilskih vrstah mnogo let in da so jim ostale iz številnih akcij bogate izkušnje. Te morajo koristiti tudi mlajši generaciji gasilcev, zato s tem delom ne bi smeli odlašati. Posebno skrb zasluži delo z dekletji. Njihovi dosednji uspehi potrjujejo velike koristi njihovega sodelovanja na vseh področjih, zato pa je njihovo delo tudi upoštevano in cenjeno.

Na pikniku v Hrastovcu je bilo razdeljenih zaslužnim gasilcem v priznanje nekaj umetniških slik ob željah, da bi ostalo njihovo delo za zgled mlajšim in njihove izkušnje velika pomoč pri nadaljnjem širjenju in teoretičnem ter praktičnem usposabljanju gasilcev, pionirjev in odraslih, za veliko humano delo med ljudstvom.

J. V.

KONCERT KOROŠKIH PEVCEV TUDI V GORIŠNICI

Med kulturnim srečanjem pevskega zbora koroških Slovencev iz Globasnice v Ptujju bodo naši koroški bratje nastopili tudi v Gorišnici v kino dvorani v soboto, 27. oktobra ob 19. uri zvečer.

Da bi bilo srečanje resnično posebno doživetje z našimi zamejskimi brati, vabimo vse občane k številni udeležbi!

Nagrajenci KK Ptuj

DESET LET DELA V KMETIJSKEM KOMBINATU PTUJ

V Narodnem domu je bila v soboto, 20. oktobra ob 10. uri proslava ob desetletnici dela v KK Ptuj. Povabljeni so bili družbenopolitični predstavniki ptujске občine ter 51 nagrajencev, katerim je KK namenil posebne nagrade — ročne ure. Program je popestril komorni

direktor KK Ptuj, Čvetko Dopljar, mag. vet. V kratkem je orisal razvojno pot KK Ptuj, ki ni bila lahka. Nadalje je govoril o uspehih poslovanja ter o vloženih investicijah, ki se že, pa se tudi bodo bogato obrestovale.

Zatem je razdelil nagrade delav-

V KIDRIČEVEM KONČANO TEKMOVANJE »OLEPŠAJMO SVOJ KRAJ«

Zaključna prireditev tega tekmovanja je bila v soboto, 20. oktobra, v veliki dvorani TGA pod naslovom »Jesen v Kidričevem«.

Da je jesen v Kidričevem res lepa, se lahko prepričate sami, dragi bralci. Sedaj so sicer rože na gredah že odcvetele, pa tudi na balkonih ni

sveti blokovi številka 2, 3, 8 in 14. Po 50,00 din pa so prejeli hišni sveti blokovi št. 20, 26 a, 33 in 34.

V Kungoti je dosegla prvo mesto Marija Dobnik, v Apačah pa Jakob Vidiš, oba sta dobila po 150 din nagrade. Zraven tega pa še skupaj s hišnim svetom bloka št. 2 posebne

več tako živobarvnih lepot. A so zato v stanovanjih in čakajo na drugo leto, ko bodo spet lahko zadihale sveži zrak. Mati narava je sedaj na vrsti. Tako čudovito je obarvala krošnje dreves v parku, pa tudi drugod se je poigrala z barvami.

Prireditev »Jesen v Kidričevem« je bila zares uspešna. Kljub temu, da so privabljali zvoki ansambla Jožeta Krežeta že od devetnajste ure naprej, dvorana ni in ni hotela biti polna. Toda kmalu se je nabralo zabave željnih gostov. Okoli enaindvajsete je bila dvorana že nabito polna. Morda so mislili, da bodo naleteli samo na zabavo, uradni del jih verjetno ni zanimal. Toda možje s krajevnih skupnosti se niso dali kar tako ugnati. Čakali so prav na te in ko je bila dvorana dovolj polna, so pričeli s podelitvijo nagrad, diplom in priznanj posameznikom, hišnim svetom ter zavodom in podjetjem.

V naselju Kidričevo I so prejeli skromne nagrade v znesku 200,00 N din za ureditev v celem letu hišni

diplome za najlepše urejeno okolje. Za sodelovanje pri urejevanju in olepševanju okolja v Kidričevem so bila podeljena posebna priznanja stanovanjskemu podjetju Ptuj, osnovni šoli Boris Kidrič Kidričevo in otroškemu vrtcu.

KS je podelila posebno knjižno nagrado Štefki Vraz za najlepše uredene zunanje stanovanjske prostore — balkon in okna.

Posebni zahvali za vzorno delo pri urejevanju okolja in izdelovanje okrasnih elementov za stanovanja pa sta prejela Stanko Kovačec, Kidričevo 3, za vzorna hišniška dela in Anton Kovač Kidričevo 27 za izdelovanje okrasnih elementov za stanovanje.

Priznanja in diplome sta podelila predsednik KS Kidričevo Anton Kosi in predsednik komisije Franc Meško.

Spet so zadonele prijetne viže ansambla Jožeta Krežeta s pevko in pevcem. Kidričani in okoličani pa so se prijetno zavrteli, saj ni od muh, če gostuje v domači dvorani zmagovalec ptujskega festivala narodnozabavne glasbe in avtor melodije, ki je osvojila srca občinstva na letošnji prireditvi Vesela jesen v Mariboru — Flosarji.

M. Ozmec

Foto: M. Ozmec

Spominski posnetek

moški pevski zbor iz Ptujja, pod vodstvom Franca Lačna ter recitatorka Marija Mir, dijakinja ptujске gimnazije.

Goste je pozdravila predsednica centralnega delavskega sveta Maruša Grabrijan in na kratko orisala probleme in uspehe tega uspešnega podjetja, ki ima sedaj 10 TOZD: kooperacija, kmetijstvo, farma, tovarna močnih krmil, kletarstvo »Slovenske gorice«, mlekarina, gostinstvo, tehnoservis, mizarstvo in trgovina.

Slavnostni govor je imel generalni

kam in delavcem, ki so 1. oktobra letos dopolnili 10 let nepretrgane delovne dobe.

Predsednik občine Franjo Rebernak, je ob koncu zaželel kolektivu še nadalje tako uspešno poslovanje ter poudaril, da je prav kmetijski kombinat ena izmed najbolj uspešnih organizacij združenega dela v ptujski občini ter izrazil željo po tradiciji takih srečanj, ki delovne ljudi zblizujejo in jih spodbujajo k še večjemu delovnemu zanosu.

Tekst in foto: Ozmec

moj
tvoj TEDNIK

ZDRAVSTVENI DOM PTUJ

objavlja
prosto delovno mesto

inventarista — ekonoma

Sprejemni pogoji:

Poleg splošnih pogojev mora imeti kandidat končno ekonomsko srednjo šolo.

Prednost imajo kandidati z nekajletno prakso na podobnih delovnih mestih v delovnih organizacijah.

Prošnje sprejema uprava zavoda do 10. 11. 1973.

Mladi odhajajo v industrijo

Problem odseljevanja, predvsem mladine iz manj razvitih krajev v industrijska središča, ni nov. Z njim se vsa leta srečujejo tudi v nekaterih predelih Pohorja. V majhni pohorski vasi Lukanja vas nad Oplotnico, kakor tudi njeni okolici je ta problem še posebno prisoten. Razgovor z domačinom Ignacem Videčnikom je ta ugotavljanja samo potrdil. V tem kraju je težko videti razen otrok še kakkega mladea

človeka, ki bi si tukaj gradil bodočnost. Kljub temu, da so hiše v največ primerih že stare, nekatere med njimi bi lahko brez strahu že odpisali kot neuporabne pa so ljudje v tem kraju zelo prijazni in srečanje z njimi pomeni pravo osvetežev za obiskovalca, ki se dan za dnem stiska med mestnimi zidovi in kot zajec skače prek ceste, da lahko pravočasno pobegne pred nevarnostmi v prometu.

Tako ostajajo tod domačije vedno bolj prazne. Mladi si iščejo večji kos kruha daleč od domačega ognjišča, v industrijskih središčih Slovenije. Zahtevnejši odhajajo tudi v tujino, od koder se jih samo majhno število odloči vrniti v domovino, ko si zagotovijo dovolj sredstev za nujne potrebe. Mnogim pa postane tujina tudi pot brez povratka.

Ignac Videčnik, kot tudi ostali prebivalci Lukanje vasi, med njimi je največ starih, pa se zaskrbljeno ozirajo v bodočnost, ko bodo njihove moči opešale in bo skromna pokojnina, večkrat pa tudi brez nje, oblikovala jesen njihovega življenja.

Ignac iz Lukanje vasi sedaj še prime za vsako delo. Kakšna pa bo prihodnost, če bodo mladi tako odhajali?

VH

kino

SLOV. BISTRICA

25. oktobra: am. bar. komedija LJUBIMCI IN OSTALI TUJCI; 27. in 28. oktobra: am. vohun. komedija VOHUNKA DARLING LILI; 31. oktobra in 1. novembra: am. bar. drama DREVO SPOZNAVANJA.

LJUTOMER

25. oktobra: jug. bar. risanka PROFESOR BALTAZAR; 27. in 28. oktobra: am. voj. bar. film JEKLENI GENERAL; 31. oktobra in 1. novembra: it.-špan. bar. film POBESNELI VETER.

LJUBLJANSKA BANKA, PODRUŽNICA SLOV. BISTRICA

je v letu 1973 široko odprla področje svojih dejavnosti in pričela aktivneje mobilizirati tista sredstva, ki najbolj neposredno vplivajo na široko potrošnje in s tem posredno tudi na stabilizacijo našega gospodarstva.

Vse bolj je v podružnici prodiralo spoznanje, da je naloga banke približati se občanu — varčevalcu. Vsa prizadevanja so se usmerila predvsem v iskanje sodelovanja z delovnimi in drugimi organizacijami v smeri prenosa osebnih dohodkov na hranilne knjižice, posebej pa je podružnica posvetila pozornost ustanavljanju pionirskih hranilnic, saj ima že nekaj šol od leta 1969 organizirano tovrstno dejavnost, v letu 1973 pa je predvideno, da se program akcije razširi še na ostale šole, tako da bodo ob koncu leta imele vse organizirano sodobno obliko mladinskega varčevanja.

Pri vseh akcijah je prisoten osnovni motiv usmerjanja posameznih občanov v vseh starostnih mejah inna mestu vsakega posameznika v družbi v vzgojo varčnih in preudarnih gospodarstvenikov, poleg tega pa združitev vseh naporov za preusmerjanje mrtvih sredstev po žepih občanov v živa sredstva za poživitev našega gospodarstva.

Rezultati vseh akcij v letošnjem letu, zlasti pa v mesecu oktobru — mesecu varčevanja so bili uspešni, saj je podružnica povečala v letošnjem letu za 23 % hranilne vioge, devizne račune občanov za 36 % in žiro račune za 37 %.

S tem je omogočila povečanje plasmanov kreditov za obratna sredstva gospodarstvu v letošnjem letu za 29 %, kar je omogočilo povečano

proizvodnjo, ki se letos giblje nad republiškim povprečjem, odpiranje dodatnih kapacitet in končno dodatno zaposlitev delovne sile.

Gospodarstvo in posamezniki lahko mnogo pripomorejo, da z varčevanjem pomagajo sebi in področju zagotoviti jutrišnji lepši dan.

Ljubljanska banka s svojimi poslovnimi enotami, ki imajo nad milijon varčevalcev je ime, ki zagotavlja sodobno, učinkovito in zanesljivo bančno poslovanje. Zglasite se torej čimprej v naši podružnici ali enoti v Poljčanah in Pragerskem, skupaj bo mo rešili vaše denarne zadeve.

Nujno . . . pomagajte . . . !

DELO REŠEVALCEV SPOŠTUJEMO LE, ČE GRE ZA NAS ALI ZA NESREČO BLIŽNJEGA

V nekaj nadaljevanjih bomo opisali in prikazali delo uslužbencev reševalne službe in probleme, na katere naletijo med izvrševanjem svoje službe in poslanstva humanitarnosti; zaradi nerazumevanja in nevarne pasivnosti neprizadetih občanov.

Ob vsaki uri in ob vsakršnih vremenskih prilikah morajo biti pripravljeni. Ne poznajo nedelj, niti praznikov. Reševalci opravljajo svoje delo hitro, neopazno in marljivo ter jih poznamo le takrat, kadar smo potrebni njihove pomoči. Mnogokrat slišimo sireno ali vidimo modro utripajočo luč reševalnega vozila . . . ali nas zanima, kam in zakaj hiti, ali morda potrebuje tudi našo pomoč?

Največkrat dobimo na zastavljeno vprašanje odgovor „NE“ in da v tem ni nikakršnega pretiravanja, vam bodo odkrila naša nadaljevanja, ki smo jih sestavili ob pomoči uslužbencev milice, delavcev reševalne službe, zdravstvenega doma in občinskega sodišča za prekrške.

Bilo je pred nekaj meseci, ko je na ptujskem strelišču izstrelil iz malokalibrske hitrostne pištole zadel v glavo Milana Bucolo. Nezavestnega so reševalci prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, dali infuzijo in ob spremstvu odredili nujen prevoz v mariborsko bolnišnico. Novi reševalni opel rekord 1700 je odbrzel proti Mariboru. Šlo je za sekunde. Voznik je vozil, kolikor je mogel in kolikor je dopuščal promet. Modre luči in sirene razen tujih voznikov ni nikdo upošteval. Zgodilo se je celo obratno. Neznani voznik z vozilom mariborske registracije je reševalno vozilo pri hitrosti nad 130 km na uro celo prehitel, tik pred Mariborom pa je reševalec moral celo stati, preden so mu odstopili prednost. Milan Bucolo

NOVI PREDPISI IN OMEJITVE V JAVNEM PROMETU

Z odredbo iz 35. številke republiškega uradnega lista tega leta bo v času od 30. oktobra 1973 do 30. aprila 74 v veljavi zimska omejitev hitrosti za vsa motorna vozila, ki bo sledeča:

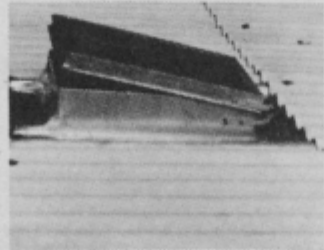
- na magistralnih in regionalnih cestah na 100 km na uro,
- na lokalnih cestah na 80 km na uro.

Ta odredba ne velja za avtocesto med Vrhniko in Postojno. Še naprej ostanjejo v veljavi vse omejitve za vožnjo skozi naselje in omejitve za avtobuse, tovornjake in priklopnike.

SPLOŠNO KLEPARSTVO

KONRAD HENTAK. PTUJ.

Zagrebska 101 tel. 77-703

GRADITELJI POZOR!

Izvršujem vsa v stroko spadajoča dela:

— izdelujem in montiram podstrešna okna, za katera sprejemam naročila za izdelavo v zimskem času.

HITRO IN STROKOVNO IZVRŠUJEM TUDI VSE VRSTE HIDRO IZOLACIJ. SE PRIPOROČAM.

je po nesreči umrl. V mnogih državah drastično ukrepajo proti vznikom, ki takoj ne odstopijo prednosti reševalnim in gasilskim vozilom ter jim sledi celo dosmrtni odvzem vozniškega dovoljenja. Morda bi podobni ukrepi tudi pri nas vpeljali red vsaj tam, kjer je nujno potreben in kjer gre za reševanje človeških življenj.

Pretekli ponedeljek se je ptujski reševalec nujno odpravil v Drbetince 29, od koder bi moral prepeljati bolnico, obolelo za tetanusom. Bilo je okoli desete ure zvečer, ko je moral reševalec obstati na javni cesti, ki jo je neprehodno zaprl zapuščen traktor s prikolico. Na znak sirene ni bilo odziva, kljub temu, da je lastnik traktorja stanoval samo v 20 do 30 metrov oddaljeni hiši in je skozi okno opazoval dogajanje na zaprti cesti. Reševalec je poskušal traktor zaobiti, vendar ga je pri tem zaneslo v cestni jarek, kjer je obstal. Z velikimi napori in ob pomoči mimovozečega mopedista so vozilo ponovno izvlekli na cestišče. Skoraj uro so potrebovali, da je bilo vozilo spet zmožno nadaljevati pot. Medtem so svojci bolnico prinesli do avtomobila, ker so čuli njegovo sireno. Lastnik traktorja, Stanko Družović, ki pa je stanoval neposredno ob cesti na hišni številki 47 pa ni slišal sirene, niti ni prišel pomagat, ko je reševalec zdrsnil s ceste. Ne samo, da je zaprl javno cesto, temveč je imel celo neregistriran traktor, s katerim po cesti sploh ne bi smel voziti.

Ko je voznik reševalca zvedel, kje stanuje lastnik, se je odpravil k njegovim hiši, kjer je od žene dobil odgovor: „Crknil je, kaj pa moremo!“ Zanima nas, kaj bi odgovorila, če bi zaradi njihove malomarnosti, nehumanosti in nepomoči v težavi, ki so jo povzročili s traktorjem, ponesrečenec umrl, kajti tudi pri tetanusu lahko odločajo minute in sekunde.

Precej obratni primer pa je isti voznik doživel med prevozom otroka iz Ptuja v Stično ob spremstvu staršev. Na avtocesti pri Ivančni gorici je reševalec z veliko hitrostjo prehitel miličnik na motorju in mu pokazal, naj mu sledi. Kmalu so pripeljali do mesta karambola dveh osebnih vozil, kjer sta ležala težko poškodovana vozila. Reševalec je bil poln, vendar so starši z otrokom, ki je bil napoten tudi v bolnišnico izstopili in na kraju nesreče počakali, da je vozilo v ljubljansko polikliniko najprej odpeljalo težko poškodovano vozilo, ki sta po hitrem posredovanju in prevozu ostala živa. Prihodnjič: „Ne bom ga vozil, ker je krvav!“

Zagreb

VSAK DRUGI ŽIVI NA KREDIT

Po zadnjih podatkih, ki veljajo tudi za mesec oktober, živi vsak drugi Zagrebčan na kredit. Zagreb je že od nekdaj veljal za mesto z najbolj razvito in sposobno trgovsko dejavnostjo, ki lahko služi ostalim trgovskim dejavnostim v naši državi za zgled in primerjavo. „Bolje malo, kakor nič“, je več kakor sto let stara parola zagrebških prodajalcev.

Zoran Leković je osvojil srca Ptujčank

Zoran Leković, sedemnajstletni gimnazijec in pevec iz Beograda ni neznan slovenskim ljubiteljem popevk: predvsem Ptujčanom, kjer je že dvakrat gostoval, kmalu pa nas bo obiskal še tretjič.

Že od petega leta dalje je prepeval v zboru Radio-televizije Beograd, z dvanajstim letom pa je že sodeloval na Vojaškem festivalu Mali vojak. To je bila odskočna deska za njegovo nadaljnjo uspešno uveljavljanje v svetu zabavne glasbe. Njegov velik pevski talent je opazil tudi skladatelj Aleksander Korač, ki je postal njegov mentor in pisec več ali manj vseh melodij, ki jih Zoran danes izvaja in jih je posnel na ploščah RTB.

Po končani gimnaziji je najprej nameraval nadaljevati študij na akademiji za umetnost, film, radio in gledališče, sedaj v drugem letniku gimnazije pa si je premislil in ga že bolj zanima tehnika.

Na njegovih koncertih ga še vedno spremlja mama, ki pravi, da zaradi mladoletnosti ne sme nastopati sam in imeti koncerte v poznih in jutranjih urah. Mama je na Zorana

Zaradi nenehnega dviganja cen, hkrati pa mnogo manjšega porasta osebnih dohodkov danes skoraj ni več velikih nakupov, ki bi jih lahko potrošniki plačali naenkrat in v gotovini.

Takšne nakupe so danes zamenjali kreditni nakupi, vendar je še vedno neznanka za mnoge potrošnike, ker vsako podjetje postavlja svoje pogoje in na tem področju prodaje še vedno niso sprejeti ustrezni predpisi.

V Zagrebu lahko dobiš na kredit od vse, premoaga in drugega kuriva do tekstila, prehrane in tehničnega materiala. Zagreb je edino mesto v Jugoslaviji, kjer trgovine omogočajo kreditne nakupe brez predhodnih ceremonij in od raznih organizacij potrjenih kreditnih pol, dokazil o zapešlitvi in podobno. Vseeno je, ali se za kredit odloča domačin ali občan iz kateregakoli drugega območja v Jugoslaviji ali celo iz tujine. Direktor veletrgovine NA-MA je izjavil: „Za nas, kakor tudi za proizvajalca in naše banke je bolje, da prodamo blago na kredit in zanj prejmemo vsaj nekaj, kakor pa, da bi se neprodano potikalo več

mesecev v naših skladiščih in prodajalnah. Omogočamo kredite tudi samo na osebno izkaznico in v mnogih primerih tudi brez obresti. Podatki osebne izkaznice so za nas jamstvo, da bomo osebo, ki ne izpolnjuje obveznosti, našli po sodnem postopku in da nam mora škodo povrniti zavarovalnica. Kadar se trgovska podjetja izmikajo kreditni prodaji, predvsem danes, ko je kupna moč potrošnika mala in zaradi cen še bolj pada, pomeni to, da je dotično trgovsko podjetje zelo slabo podkovan o zakonih prodaje in ustvarjanja trgovskih dobičkov. Zame, kakor za podjetje neprodano blago v naših prodajalnah ne pomeni nobenega dobička temveč izgubo, ker njegova dejanska vrednost s časom postane manjša, ker se blago stara.“

Zaradi tega v zadnjem času ni redek pojav, da zraven rednega upadanja nakupa v Sloveniji upada tudi kreditni nakup, ker se mnogi slovenski potrošniki odpravljajo v Zagreb, ki je v nekem pogledu postal „jugoslovanska trgovska Me-ka.“

KK-KZ SLOVENSKA BISTRICA

priporoča vina svetovnega slovesa in kakovosti: RITZOZNOJCAN, POHORSKI BISER in ČRNINA - vina edinstvenega okusa

POSKUSITE

NE BO VAM ŽAL

ASFALTIRANE CESTE BREZ UREJENIH BANKIN SO NEVARNE

Letos je bilo okrog Ptujja precej cest asfaltiranih. Nimajo pa te ceste še urejenih bankin. Če se srečata dva tovornjaka na cesti, kjer je asfaltna prevleka ožja od štirih metrov, mora pešec ali kolesar nujno na bankino.

Ponekod so bankine pet ali več centimetrov nižje od cestišča. Če se

na takšnem mestu spusti kolesar na bankino, je nevarnost, da pade.

Druga nevarnost pa tudi ni več daleč. Ko bodo cestišča mokra in zamrzla, se ne bo dalo po asfaltu hoditi, ne s kolesom voziti. Takrat je edino možno držati se bankine. Poledenela cestišča v mestu posipavajo s peskom. Ali bo mogoče pisupati tudi asfaltne ceste nekoliko kilometrov izven mesta? Zato je res nujno, da se vse bankine uredijo, kar bo gotovo veliko pripomoglo k varnosti v prometu.

V čigavi pristojnosti?

Pretekli teden so delavci zemeljskih del za cestno razsvetlavo povzročili na Ormoški cesti na železniškem prehodu „čudovit zastoj“, za katerega razčiščenje je bila potrebna dobra ura. Okoli dvanajste ure so pričeli povprek prekopavati Ormoško cesto brez predhodno postavljenih prometnih znakov za zožitev cestišča, brez delavcev, ki bi promet usmerjali in brez obvestila postaji milice, da bi prevzela začasno urejanje prometa v dvojnem križišču in na prehodu prek proge.

Vozila so zatrpala vse ulice, ki vodijo v križišče v dolžini nekaj sto metrov, več pa jih je ostalo na prehodu prek proge. Sreča, da v tem času ni bilo potrebno spuščati zapornic zaradi vlaka, kajti vozniki niso mogli niti naprej niti nazaj. Promet so pričeli urejati sami občani: čez dobre pol ure pa je prišel na pomoč tudi uslužbenec milice.

Prav bi bilo, da se razjasni, kdo je krivec te zmede, da se podobni pojavi ne bodo nadaljevali, kajti v Ptujju smo prišli že tako daleč, da večina občanov meni, da lahko prekopavamo ulice in pločnike, kadar hočemo.

Šah

Ptujski šahisti, ki nastopajo v slovenski šahovski ligi, so v prvem kolu izgubili z ekipo „Radenska“ iz Murske Sobote v drugem delu pa premagali ekipo „Rudar“ iz Trbovelj. „Radenska“ Murska Sobota - „Izbira“ Ptuj 6:4, Kos-Bohar 0:1, D. Hari-Majcenovič remi, Bolčić-Seruga 1:0, B. Hari-Škarja remi, Gabor-ing. Knežević 0:1, Stasevič-Markovič remi;

mladinci: Kovač-Mitrovič 1:0, Berke-Polajžar remi; ženske: Murmajer-Rozlag 1:0, Cvetko-Vaupotič 1:0. Na prvi deski je Boha na zanimiv način premagal Kosa.

Janko Bohak-Alojz Kos (Sicilijanka)

- 1. e4, c5, 2. Sc3, Sc6, 3. g3, g6, 4. Lg2, Lg7, 5. d3, d6, 6. f4, e5, 7. Sh3, Sge7, 8. 0-0, 0-0, 9. f5, gf5, 10. ef5, Lf5, 11. Tf5, Sf5, 12. Le4, Sfe7, 13. Lh7, Kh7, 14. Dh5, Kg8, 15. Sg5, Te8, 16. Df7, Kh8, 17. Se6. Črni se vda!

„Izbira“ Ptuj: „Rudar“ Trbovlje 6:4, Cojhter-Jazbec 0:1, Bohak-Krajnc 1:0, Majcenovič-Hribovšek 1:0, Seruga-Suster 0:1, ing. Knežević-Bregar 1:0, Škarja-Kotnik 0:1; mladinci: Mitrovič-Drobež 1:0, Polajžar-Jesensek 1:0; ženske: Rozlag-Drobež 0:1, Vaupotič-Askerc 1:0.

Na rednem mesečnem brzoturnirju za mesec oktober je zmagal Janko Bohak, ki je s peto zmago v presledkih osvojil v trajno last predhodni pokal Trgovskega podjetja „Izbira“, Ptuj. Rezultati brzoturnirja za mesec oktober so bili naslednji: Bohak 14,5 točke, ing. Knežević 12 točk, Pernat, Čič, Seruga in Božičnik (Kovinar Maribor) po 10 točk, Korazija (Kovinar Maribor) 9 točk, Sedlašek in Klajderič po 7 točk itd.

Šahovsko društvo „Izbira“ Ptuj vabi vse ljubitelje šahovske igre, da se udeležijo igralnih večerov, ki so vsak torek in petek od 19. ure dalje v prostorih Kluba mladih v Ptujju.

zelo ponosna in pravi, da je miren in ubogljiv fant. Rad bi nastopil v tujini in rad bi imel svoj športni arto. Pravi, da dekleta še nima, kljub temu da ima številne oboževalke in prejema na stotine pism iz vseh krajev Jugoslavije.

Na željo mame se je pričel s šestim letom učiti klavir, ki pa ga je zaradi stroge in grobe predavateljice opustil in sedaj pravi, da mu je kljub vsemu žal, da z učenjem ni nadaljeval.

Zoran je še otrok, vendar poje že s pravim moškim glasom in zaradi uredne glasovne prilagodljivosti mnogi glasbeni strokovnjaki menijo, da bo že v kratkem postal v Jugoslaviji pevec št. 1.

Dal nam je tudi svoj naslov, na katerega mu lahko pišete: ZORAN LEKOVIČ, Ul. Steve Todoroviča 35 - Banovo Brdo, 11030 Beograd.

Razstava ptujskega časopisja in drobnega tiska

Pogled na skrbno pripravljeno razstavo časopisja v ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI.

Pred stoenainosemdesetimi leti je izhajal v Ptujju prvi ptujski časopis z naslovom „PETAUER WOCHENBLATT. To je bil nemški časopis po jeziku in po duhu. Pozneje je izhajalo še nekaj nemških časopisov. Najbolj nevaren časopis za Slovence je bil ŠTAJERC. Urednik Karl Linhart je časopis izdajal v (slabi) slovenščini, ker je hotel doseči večji učinek v ponemčevalni politiki.

Leta 1878. je ptujski žid Josef Sloech pričel izdajati Pettauer Zeitung. Ta časopis je izhajal eno leto, nato pa je zaradi premale podpore prenehal izhajati. Kasneje so pričeli „Slogaši“ izdajati slovenski časopis „Naša sloga“. Med dopisniki tega časopisa je tudi DRAGOTIN KVEDER, oče Dušana Kvedra.

Leta 1948 je okrajni komite komunistične partije Jugoslavije ustanovil list Naše delo, katerega so v začetku leta 1951 preimenovali v Ptujski tednik. Od takrat je list nekajkrat spremenil format. Današnji Tednik je nadaljevanje tega Ptujskega tednika, oziroma „Našega dela“. Letos je imel Tednik srebrni jubilej, 25-letnico izhajanja.

Ptujski časopisi.

V Ptujju je bilo vedno tudi nekaj drobnega tiska, ki ga študijska knjižnica hrani in ga je ob tej razstavi tudi prikazala. To je nekaj turističnih vodičev, potem nekaj

Iz spisov dr. Jožeta Potrča

23

„STOPNJO SOCIALISTIČNIH ODNOSOV MED LJUDMI LAHKO MERIMO PO SKRBI ZA OTROKA. DATI OTROKOM SREČO, SE PRAVI, ZAGOTOVITI JIM TAKŠNO ZDRAVO, HARMONIČNO DRUŽINO ENAKOPRAVNIH STARŠEV, KJER BO ZAMENJALA OBLAST MOŽA NAD ŽENO ZASLUŽENA SPOŠTOVANA IN NEVSILJENA AVTORITETA. IN TAKA DRUŽINA, SAMO RAZŠIRJENA, TODA Z ISTIMI MORALNIMI KVALITETAMI BODI KOMUNA, TA OSNOVNA DRUŽBENO-EKONOMSKA ENOTA SOCIALISTIČNE DRUŽBE. TAKŠNA JE NAŠA VIZIJA, PA NAJ SMO OD NJE ŠE TAKO ODDALJENI. ZA TA CILJ SE BORIMO IN SE BOMO BORILI, DOKLER GA NE DOSEŽEMO.“

(TRETJI OKTOBER SVETOVNI DAN OTROKA)

„GOVORI SE, DA DRUŽINA IZGUBLJA MATERIALNO BAZO. TODA PRED NAŠIMI OČMI SE ODVIJA NOV PROCES, KI GA MORAMO LE VIDETI IN PRAVILNO RAZUMETI. USTVARJA SE NOVA EKONOMSKA BAZA, MNOGO MOČNEJŠA IN TRDNEJŠA, KI BO VEZALA ŠTEVILNE DRUŽINE V DRUŽINE VIŠJEGA TIPA. . . INDIVIDUALNA SKRB STARŠEV ZA OTROKE BO SEVEDA OSTALA TRAJNO KOT ENA NAJVEČJIH MORALNIH PRIDOBITEV. ČLOVEŠTVA, DRUŽBENA SKRB ZA OTROKA JO BO LE DOPOLNJEVALA IN SICER NA VSE BOGATEJŠI BAZI, KI ZA VEČNO UKINJA INDIVIDUALNI BOJ DRUŽINE ZA OBSTANEK.“

(TRETJI OKTOBER, SVETOVNI DAN OTROKA)

moj
tvoj **TEDNIK**

Moj, tvoj
dežnik?

brošur, ki so jih izdali gimnazija, Kmetijski kombinat in ekonomska šola.

Razstava je odprta od 18. oktobra do 10. novembra.

10

ljubljska banka

oktober
mesec varčevanja

gospodarska moč
je odvisna
tudi od varčevanja

V torek, 16. oktobra 1973 okrog 16. ure sva šla z ženo v gostilno „Pri Roziki“. Bil je deževen dan in sva imela s seboj dežnike. Položil sem ga v stojalo za dežnike pri vratih manjše sobe v gostilni, v katero sva z ženo prisledla. V stojalu je bil še en dežnik, ki pa se je že na prvi pogled precej razlikoval od mojega.

V tistem trenutku niti nisem pomislil, da bi lahko doletela moj dežnik podobna usoda kot prejšnjega pred tremi leti na Silvestrovo v ptujski kavarni. Kaj takšnega bi je manj pričakoval glede na goste, ki so bili v gostilni. Pri oknu sta sedeli dve tovarišici. Nasproti naju pa je sedel starejši „solidni“ tovariš, ki je bil elegantno oblečen. Pri mizi ob vratih je sedel prav tako eleganten mlajši tovariš. Oba sta vzbujala videz človeka s srednjo izobrazbo. Z ženo sva se zapletla v pogovor in se za goste veliko nisva zmenila. Le oba tovariša sem slučajno dvakrat pogledal in bi ju verjetno spoznal, če bi ju še kje srečal, kar si tudi želim, da bi ju vprašal, ali res ne poznata svojega dežnika. Eden izmed teh dveh „solidnih“ gostov je namreč z namenom prilastitve tujega dežnika zamenjal svojega polomljenega za mojega. Srečo sem imel, da še ni „pomotoma“ oblekel mojega plašča, ki je prav tako visel na obešalniku pri vratih.

Odslej se resnično bojim zahajati v lokale oziroma puščati garderobo na za to določenem mestu in je bom raje pustil prihodnjič na stolu. V primeru, da je v Ptujju več takšnih pa je boljše, da ptujski gostinci ob graditvi oziroma adaptaciji lokalov ne predvidevajo več mest za garderobo.

Ob zaključku se vprašujem, ali si morda nista pridobila ta dva „solidna“ sicer pa elegantno oblečena tovariša oz. eden izmed njiju na podoben način še kakšno drugo premično stvar? Ali sta morda tudi v gostilni potrošila na enak lahek način pridobljen denar?

Ob razstavi ptujskih likovnih umetnikov

Od 16 do 24. t. m. je bila v razstavnem paviljonu „Dušana Kvedra“ razstava ptujskih likovnikov-amaterjev, ki so se s tem prvič po več letih predstavili ptujskemu občinstvu kot organizirana skupina. Kot vsaka kulturna tudi likovna dejavnost bolje in lažje uspeva prek združenj, ki ni nujno, da so programska, ki pa pomagajo likovnikom, da uspešneje javno nastopajo in se tako soočajo z občinstvom. To pa je končni namen vsakega umetniškega ustvarjanja, saj to nikoli ni bilo le monolog s samim seboj, ampak vedno in predvsem dialog s sodobniki, katerim je umetnost namenjena in katerim hoče umetnik nekaj povedati o svojih doživetjih, mislih, hotenjih, odkritjih. To izpoved umetnik prek ustvarjalnega akta ostvarja z materiali in tehnikami, ki mu najbolj ustrezajo, oziroma so mu na voljo. Umetnina je torej reprodukcija njegove odzivnosti na obdajajoči svet, na njegove čutne, pa tudi čustvene in miselne vrvine, ki iščejo prek kreativnega akta svojo osmislitev v subtilnih povezavah barvnih, tonških ali ploskovnih razmerij. To je rojstvo umetniškega sveta, ki zaživi pod umetnikovimi prsti svoje lastno življenje, zgrajeno na osnovi zakonov kompozicije, perspektive, kolorita, tonških valeurjev itd. ki oblikujejo drugačno resničnost, kot je naša vsakdanja, čeprav jo pogosto le upodablja, lahko pa ji dajo tudi popolnoma abstraktne vrvine. Predaleč nas bi vodilo razglabljanje o duhovni smiselnosti umetniškega ustvarjanja, zato se raje povrnimo k naši razstavi, na kateri se nam 9 umetnikov predstavlja z 45 deli: risbami, akvareli, gvaši, olji, reliefi in plastikami.

Med razstavljalci po kvaliteti zagotovo prednjači Julij Ošlovnik, katerega 10 akvarelov s svojim izraznim umetniškim nivojem dokazuje, da imamo v Ptujju odličnega akvarelista, ki suvereno obvlada tehniko akvarela, ima velik smisel za barvno ubranost in prirojen kompozicijski čut, ki ga ne izda pri nobeni motivni predlogi, pa naj bo to pejsaž, tihožitje, figura ali interier. Mnogo obeta tudi Irena Tušek, ki s svojimi olji potrjuje, da je rojen slikar, ki obvlada motivno paletu portreta, tihožitja in pokrajine. Njegov najboljšo delo je „Portret“, ki nekoliko zadržano, vendar dobro podaja psihološko podobo otroka. Dekle „Ob knjigi“ ima nedodelane roke in nekoliko premalo zmodelan obraz, barvno ubrana je „Ob morju“, tehnično zanimiva pa veduša Ptujca s svojo skicozno izvedbo, toda izrazitim barvnim posluhom. Vera Rakuš se je predstavila s 4 deli, od katerih je najboljšo „Oranje“ s svojo kvalitetno zeleno obdelavo, nekoliko manj izrazit je akvarel „Domačija“, zelo flot pa je naslikan „Akt“, ki ga odlikuje posrečena barvna kompozicija, lahkotna modelacija in prjetna učinkovitost. Rudolf Turkuš se je najbolje predstavil v akvarelu, ki ponuja ob medlih jesenskih sončnih barvah močno tonsko kontrastnost senc in „Tihožitje“ izredno učinkovito olje, ki dobesedno žari v svoji posrečeni barvni sestavi. Simoničevi boljši deli sta olji „Dom“ in „Tihožitje“, medtem ko je „Zetev“ nekoliko neizdelana pri žitnem polju, „Zima v Hlodozah“ pa ob, navni“ interpretaciji nekoliko barvno premedla. Lojze Kirbiš s svojimi 3 deli dokazuje, da je izoblikovan mojster, ki z že nekoliko rutinirano lahkoto obla-

duje pokrajinsko in pejsažno motiviko ter nam jo ponuja v tehnično dovršenih slikarskih delih. Vidovičevi olji sta primera „tamponskega“ slikanja, ki daje delom nekoliko nestrukturnalen, živopisan izgled, ki pa ni nezanimiv.

Hermína Tobias je razstavila 2 lavirani risbi, od katerih je „Starček“ dobra karakterna študija, ki s sorazmerno skromnimi risarskimi sredstvi dosega učinkovito psihološko karakterizacijo portretiranca in s tem tudi svoj umetniški namen. Franc Tobias je med razstavljalci največji mislec in eksperimentator. Njegove 4 plasticirane slike poskušajo s kombinacijo reliefnosti in barve pričarati močne specialne učinke, ki pa se le sporadično posrežijo deloma zaradi „ugašenosti“

barv, deloma zaradi diskrepance med barvnimi in prostorskimi valeurji. Vsekakor pa je eksperiment zanimiv in nakazuje že tudi prve uspehe v tej smeri („Dobro jutro jesen“). Tudi reliefna in prosta plastika je plod premissljevanja, simbolike, fantazije, torej izrazito intelektualističnega ustvarjalnega procesa, ki hoče več povedati kot razodeti, več pokazati kot odkriti. Med Tobiasovimi deli je gotovo, čisto umetniško vzeto, najboljša „Maska“, ki ima v svoji podudarjeno stilizirani podobi močan favnovskodemoničen izraz, zastrt s kopreno ironičnega podsmeha.

Na koncu smo z ogledom razstavljenih del. In kaj lahko rečemo o razstavi kot celoti? Predvsem to, da je uspeša, da je kvalitetna, da je vredna ogleda in da si želimo, da bi

se s skupino domačih, ptujskih slikarjev v bodoče srečavali česče in tako vzpostavili trajen kontakt med njimi in domačo publiko.

Razstava bo odprta do vključno srede 24. t. m. nakar bo po krajšem premoru zaradi dneva mrtvih sledila v ponedeljek 5. novembra razstava Borbe za našo severno mejo (z otvoritvijo ob 17. uri), ki bo odprta do 15. novembra. To bo obenem naša zadnja letošnja razstava, ker se paviljon zaradi mraza s sredino novembra zapre, odprt pa bo zopet v aprilu prihodnjega leta za krajevni praznik Ptujca, ko bo v njemu gostovala razstava o zgodovinski usodi Lackove ptujске čete.

Jože Curk

NASTOP: (Solopetje ob spremljavi klavirja, po končani pesmi: ploskanje).

(Ko gospe odpoje, prihiti Napovedovalec, ji izroči šopek rož, poljubi roko in jo popelje z odra. Koj se spet vrne s šopi papirjev v roki).

NAPOVEDNIK: (zelo slovesno): Slavn! Zbor! Prejeli smo in s ponosom javljamo, da še zmiraj prihajajo dopisi, pisma in telegramni pozdravi, ki vam nekatere moramo pri priči prebrati.

Mej prvimi hočemo slišati pozdravne besede budnika ljubljanskega doktorja Janeza Bleiweisa. Tako piše:

„Zdaj pa, ptujška čitalnica, kakor si koj iz začetka čvrsta in krepka stopila pred svet, vedno veselejša rasti in cveti — zvesta svojemu visokemu namenu — kot narodna učilnica donajaj svojim družbenikom prav obilni sad vsestranske omike. Bog te živi in ohrani — narodu na korist, domovini na slavo!

(Klici, navdušenje).

NAPOVEDNIK: (bere nov telegram). „Slavna čitalnica! Iz srca rad bi se udeležil vaše slovesnosti, ali ravno ta dan pride moj viši pastir v to župo na birmovanje. Pošljem vam torej pismeno svoj bratinski pozdrav in prisrčno željo, da bi se narodna čitalnica ptujška lepo razcvetela. Živeli blagomisljeni Petujčani! Živila narodna čitalnica ptujška! Davorin Trstenjak, nekdanji kapelan ptujski.“ (Ploskanje, klici.)

Pozdravjajo in srečo voščijo-krajski prvi rodoljubi doktor Amrož, dr. Costa, dr. Toman in Luka Svetec, naši vrli Tržačanec, dr. Dominikuš, dr. Štefan Kočevar iz Celja in še premnogi drugi...

(Ploskanje in vzklikanje).

Še bi čital in čital s ponosnim srcem, a treba naprej, ker čas hiti. Spravljanje iger na oder očitni je ena prvih nalog čitalnice slovenske. Kajti pokazalo se je, da narodne igre pilijo in čistijo jezik, preda lica stavijo neumrla dela naših literarnih junakov ter prebudujejo v nas čustvo za lepo in omikano. Videli bode te narpred zelo veselo igrice Vdova in vdovec — die Wi twe und der Witwer oder Treue bis an den Tod, ki jo je prevedel sam dr. Bleiweis, vrednik „Novic“ in, ja, lahko to rečemo, oče čitalnic slovenskih. (Zvonček, zastor, začne se igra).

VDOVA IN VDOVEC

(Po igri ploskanje). **NAPOVEDNIK:** (prihiti pred zastor) Gospe, gospodičine, gospodje, hvala za plosk, ki ste ga odličnim

Večer v čitalnici

(Nadaljevanje in konec)

igralcem nase igre pripravili! Hvala vam (se obrne k zavesi in se prikloni) — hvala njim! Naredili bomo petnajst minut oddiha. Da dolžega časa ne bo, vam bo ves čas glasovir igral. Vse pa vas vabimo v čitalnično okrepčalnico, ki vam bo z dobrim vinom in pivom — ali staroslavnim slavjanskim „olom“ postregla. Dobro vam svetujem: nič premissljevati rajši kar precej v našo čitalnično oštarijico se podati!

Znabiti, da se bode tam tudi kaj zapelo in da bo kaka zdravica zadonela! Tedaj: petnajst minut! SLAVA!

ODDIH

NAPOVEDNIK: (nastopi po odmoru) Gospoda slavna! Čast mi je, javiti vam, da še in še prihajajo telegramični pozdravi, tako da telegramični mojster ptujski ima polne roke dela! Pozdrave in dobre želje pošlase so vse sestrskce čitalnice krajske, čestiti dušebriži lki naši, veleučeni doktorji naši in profesorji in pa tudi en cel kup naših preprostih in ponižnih seljakov. Posebej nas pozdravljajo in neprestrašljivega bojevanja za svobodo in enakopravnost narodov terjajo, da terjajo naši študenti z Dunaja. Hvala in slava!

Gospodična Pichlarjeva, rojena Petujčanka, nam bo zdaj na gosli zaigrala — z lehkoto, nježnostjo in čutiljivostjo, ki joj je lastna — umotvor nesmrtnega Schuberta z naslovom „Serenada“. Glasovir bo prebiral imenitni naš gospod Josip.

NASTOP: (Klavir, violina) (Po nastopu ploskanje).

NAPOVEDNIK: Ah, kako mično, izvrstno in mojstrsko sta nam igrala naša draga umetnika! Človek bi si mislil, da je v koncertni sali velikega mesta! Bravissimo!

In sedaj, gospoda, sedaj naj stopi pred vas naš slovenski štirski kmet, da vam pesem od kmetstva, ki jo je napisal veseli pevci slovenskih gorci

* * * * *

P. S. Pripominjamo, da je vezni tekst, ki ga je prispeval za „Večer v čitalnici“, prof. Mirko Mahnič, kakor smo bili omenili uvodoma, vse-skozi verodostojen in izviren. Črpal ga je iz spisov dr. Prijatelja in novic

* * * * *

Leopold Volkmer, pove. Pesem od kmetstva. Mi vsi smo v kmetiški kočrzi gori izrasli pa prav zato, tak čvrste korenine pognali, da nas nikarkršen vihar ptujega srda izruti ne more! Slava!

Nastopi kmet z Volkmerjevo pesmijo: PESEM O KMETSTVU (Po pesmi ploskanje)

NAPOVEDNIK: Da li ste čuli? Ste čuli to imenitno besedo, ki stori, da rodoljubnemu človeku srce v prsih poskakuje?! Naj mi še kateri kdaj reče, da naša beseda je neotesana — naj ga koza na jezik brne!

NAPOVEDNIK: Zdaj nam bodejo naši pevci zapeli še mično: „Po jezeru bliz Triglava“

PETJE

(Po pesmi ploskanje)

NAPOVEDNIK: Čitalnica je od ene strani učilnica odrasčnim ljudem, od druge pa dom poštenega veselja, kjer se pojo čedne domače pesmi, deklamujejo koristne in zabavne stvari — in igrayo male gledališčne igre. Zabavne in tudi koristne, vzpodbudne! Ne samo take, ki od konca do kraja pri njih smeh ne pojenja, ampak tudi take, ki blago čustvo vzbujajo; to je naš namen!

In taka igra je Sigmunda Schlesingerja umotvor z naslovom „Ravni pot, najboljši pot“, ki jo je v naš jezik učitelj Bernard Tomšič preložil in ki jo hočejo ta hipsnaši vrli igralci vam ponuditi.

(Zvonček, zastor, začne se igra).

RAVNI POT — NAJBOLJŠI POT

(Po igri ploskanje)

NAPOVEDNIK: Bravo, slava in hvala vam dragi igralci! Srce nam neizmerne veselja igra in ponosno rečemo, da so vsi dovršili naloge svoje izvrstno. Ostalo nam bo v spominu, dokler bo živel slovenski narod.

Zdaj k plesi in tomboli preidemo! Oni pa, katerim so noge ali druge okoliščine odpovedale ples, naj se radujejo nad veselo mladino pri prijaznih pogovorih v gostilni čitalnični, kamor je privrelo tudi kmetiškega ljudstva toliko, da so vse mize popolnoma obsedene.

Končajmo našo nocojšnjo besedo s klicem: „Vse za vero, dom, cesarja! Z klicem: Naj živi naš lepi Ptuj, Bog varuj našo prelepo štirsko deželo, živio naša ljuba mati Slovenija in — Slava Slavjanom!

Zapojmo vsem našim sovražnikom nakljub: Hej Sloveni!

PETJE: „HEJ SLOVENI!“

KONEC

PROF. FRANJO VESELKO:

ŽIVLJENJE PTUJČANOV PRED 600 LETI

(Njihove pravice iz 1376)

8. nadaljevanje

ŽIDI

V srednjem veku so bili izredno važni in vplivni zaradi svojega bogastva. V avstrijske dežele so se brzkone priselili iz Italije v 11. stol., ko se pojavijo krajevna imena Judenburg, Judendorf pri Gradcu itd. Ko so po smrti nemškega kralja Rudolfa I. združili Habsburžani Kranjsko, Koroško in Štajersko so že bili tudi v Mariboru in Ptujju, kjer so imeli svojo molilnico — sinagogo v nekdanji „Vseh svetnikov“ danes „Jadranski ulici“ h. št. 3. Ta ulica ima še danes tesne, obokane prehode in izhode, ki so nekdanj zapirali geto in ločili Žide od kristjanov.

Z racvetom denarne trgovine so začeli pogromi proti Židom. Vsi narodi, ki so gospodarsko malo razviti, sovražijo denarne obresti, ker se jim dozdevajo kot dobiček lenuha na račun onega, ki se trudi. Tudi veroizpovedi so nekoč prepovedovale jemanje obresti in označevale to kot greh. Tako je tudi judovska vera prepovedovala Židom obresti v trgovanju s sovražniki in brezobrestno posojilo sobratu je bila zato judovska verska dolžnost. Tudi islam je prepovedoval obresti in nekoč tudi krščanski cerkveni očetje. Rimokatoliška cerkev je prepovedovala vsakemu kristjanu jemalcu obresti obhajilo, možnost testamenta in cerkveni pogreb.

Razvito denarno gospodarstvo pa ni moglo izhajati brez obresti pri posojilih, zato je cerkvena prepoved obrestovanja denarstvo spravila Židom v roke. Ptujski zgodovinar Simon Povoden modruje: ... čisto so rabili kristjani Žide in kdo je kriv? Papeži in koncili, ki so prepovedali pod kaznijo obzidenja kristjanom posojanje na obresti. In seveda so Židi svoj položaj izrabili ...

Judje so smeli jemati tedensko celo 8 denarjev obresti od 1 talenta. Talent ali marka je imela 240 denarjev ali pfenigov in dolžnik je tako moral plačati razen izposojenega 1 talenta povrh še za obresti 1 talent in 176 pfenigov ali denarjev po 1 letu. Na cerkvenem zboru na Dunaju v Stefanovi cerkvi so cerkveni gospodje določili, da ne smejo Židi dobiti urad. služb., na ulici pa morajo kot razpoznavni znak nositi klobuke z visokimi tulavkami, Židinjje pa zvončke. Župnikom morajo od svojih njiv plačevati desetino, krščanskih kopalnic in gostiln ne smejo obiskovati, ne prisesti v kršč. hiši k mizi, kaj šele plesati na kršč. poroki. Ko je duhovnik nesel obhajilo mimo Židove hiše, je ta moral zapreti vrata in okna. V postnem času ni smel Jud nositi prek ulice nepokrtega mesa, ne obiskovati in zdraviti kristjana.

V letih 1348/9 strahotne smrti, „črne kuge“, ki je pomorila v Evropi čez polovico ljudi, so nekateri širili laži, da so Židi zastrupljali studence. Začeli so pogromi proti njim in na stotine jih je bilo sežganih v plamenih lastnih hiš. Avstrijski vojvoda Albrecht jih je 330 skrtil na grad Kiburg, toda meščani so jih zahtevali in bili so sežgani (18. 9. 1349).

Oglejmo si nekaj podatkov iz zadolžnih pisem v graškem dež. arhivu za Štajersko, kjer so bile določene 43 % obresti za dolgove. Ptujski Židi so posojali plemičem, duhovnikom, meščanom. Tako je Židu Snezeleinu 1311. leta jamčil neki plemič iz Lipnice za 60 mark srebra, posojenih Ulriku Sovneškemu iz Savinjske doline. Grof Friderik Celjski je porok pt. Židu Izerlinu, ki je posodil 800 funtov oglejskih penozov nekemu grofu Frideriku. Isti Friderik Celjski je vzel grad Rinfik (danes razvalina) pri Št. Jurju kot jamstvo od svojih stricev, katerima je 1347 izposloval 320 mark graških penozov posojila pri pt. Židih. Izak ptujski je prodal dolžnikov vinograd v Kanskem bregu pri Mariboru za 28 florinov marib. minoritskemu samostanu, ker mu zastavitelj ni mogel vrniti dolga.

Posli Židov so bili: menjava in posojanje denarja, trgovanje z zlatom in srebrom, sprejemanje depozitov, to je zastavljanje premičnin in nepremičnin z osebnim poroštvom. Poroki so prevzemali jamstvo, da bo dolžnik vestno izpolnil svoje obveznosti, imeli so položaj glavnega, ne le pomožnega plačnika. Upnik — Žid — je tako smel izterjati posojilo od dolžnika ali poroka. Večkrat pa si je porok izgovoril pravico, da si je ob dospelosti neplačan dolg na dolžnikov račun pri Židu izposodil na navedene oduške obresti.

Se nadaljuje

PROF. ANTON KLASINC:

ORMOŽ SKOZI STOLETJE

Sedemstoletnica Ormoža in praznovanje tega jubileja z vrsto uspešnih prireditev in praznovanj se nagiba h koncu.

Kot stalen spomin na praznovanje te sedemstoletnice Ormož ostajata v mestu dva spomenika: prvi v spomin narodno osvobodilne vojne in drugi v spomin rojaku, ilirskemu rodoljubu Stanku Vrazu.

Nedaleč od obeh pa se nahaja tretji pomnik sedemstoletnice. To je stalna zgodovinska razstava v dveh lepo prenovljenih dvoranah v drugem nadstropju častitljivega ormoškega gradu.

Z željo, da bi Ormožancem in drugim, ki se zanimajo za Ormož in njegovo okolico, v zgoščeni besedi posredovali zgodovino Ormoža in njegovega okraja, bomo bralcem začeli z današnjo številko posredovali kratek prikaz razstavljenega zgodovinskega gradiva na razstavi, ki je pod gornjim naslovom ORMOŽ SKOZI STOLETJA vsem, ki se zanimajo za preteklost Ormoža, stalno pripravljena za ogled in preučevanje.

Uredništvo

IZ PRADAVNINE ORMOŠKEGA OKRAJA

Ormoška občina je bila močno obljudena že v mlajši kameni dobi. To nam dokazujejo najdbe številnih kamnitih sekir po gričih nad Dravo med Kogom in Tomažem ter delno odkrite naselbine na Pavlovskem vrhu, Hardeku in Mihovcih.

Iz bronaste dobe skoraj nimamo najdb razen dveh mečev iz Ormoža in Moškanjc.

Iz obdobja kulture žarnih

grobišč so odkrite depojške najdbe z Grab pri Središču in Pušenc ter naselbini v Ormožu in Sodincih.

Iz ilirske dobe so znane najdbe iz Gomile na Hardeku.

Ob koncu 3. stoletja pr. našim štetjem so prišli v kraje ob Dravi Kelti, ki so se naselili tudi za okopi ormoške naselbine. Vendar pa so najdbe iz tega obdobja v Ormožu skromne.

PRAZGODOVINSKA NASELBINA V ORMOŽU

Okrog leta 1000 pred našim štetjem so kraji okrog Ormoža zopet zaživeli. Tedanji prebivalci so si na razgledni legi nad Dravo v Ormožu zgradili veliko naselje, odkrito šele pred nekaj leti. Do današnjega dne pa je ostal iz te dobe v Ormožu okop z nasipom in jarkom okrog današnjega mesta. Srednjeveško mesto se je razvilo za okopi prazgodovinske naselbine.

ORMOŽ V RIMSKI DOBI

Po letu 15 pred našim štetjem so Rimljani osvojili tudi naše kraje in dežele do Donave. Tedaj so začeli graditi v osvojenih pokrajinah nove vojaške ceste. Ena teh je vodila iz Ptuja prek Ormoža in Godenec proti Sabariji. Ta cesta je na mnogih krajih še danes lepo vidna in ohranjena.

Nekje blizu Ormoža je bila ob tej cesti postaja „In medio curta“. V mestu samem sicer ni sledov rimskih stavb ali spomenikov, pač pa so pri Veliki Nedelji in Središču.

Ostaline večje podeželske stavbe, s sledovi centralnega ogrevanja kot v Središču, so odkrili tudi v Pavlovcih, v neposredni bližini Ormoža.

PLAMEN UPORA PROTI OKUPATORJU

(1. NADALJEVANJE)

ZNOVA OBISK

Po odhodu partizanske patrolje na Pohorje septembra 1943 smo spravljali poljske pridelke in imeli trgatve. V zadnjih dneh oktobra sem peljal Kelčevim v Gradišča nekaj krompirja in na moje presenečenje mi je Kelčeva Julijana tedaj povedala, da je prišel Franc spet s Pohorja še z nekim študentom, drobne postave in čednega obraza. Šel sem v našo zidnico skupaj z Julijano, ki je potrkala na okno. Franc nama je za tem odprl. Na prešnem podu sem videl razložene časopise Osvobodilne fronte in spoznal Francčevega tovariša študenta Milka Goloba Jožka iz Zlatoličja. Naročila sta mi naj pošljem našo Marijo po Pekarja. Ta ju je čez dva ali tri dni prepeljal na levi breg Drave. Zadrževala sta se na našem hlevu v Muretincih.

POMEMBNI SESTANKI

Franc mi je povedal, da bosta z Golobom ostala za stalno v ptujskem okraju, kamor ju je poslal Pokrajinski odbor OF za Štajersko. Milko Golob-Jožko bo organiziral vstajo na Ptujskem polju, moj sin Franc-Tone pa v Haložah. Tone in Jožko sta mi naročila takoj po prihodu v Muretince, naj obvestim Stanka Murkoviča, trgovca iz Male vasi, Alberta Kureša iz Moškanje in Jožefa Horvata iz Muretince, naj

pridejo na sestanek. Zbrali smo se menda 2. novembra za vajo ob devetih zvečer. Na sestanku je Golob poročal o političnem položaju v svetu, o tem, da Nemcem še slaba prede in o uspehih narodno-osvobodilne vojske. Nato je prešel na naše naloge, na pridobivanje ljudi za fronto in za partizane, za zbiranje potrebščin za partizane, za obveščanje o sovražniku. Na sestanku smo ustanovili odbor OF, v katerem sem bil predsednik, člani pa Murkovič, Kureš in Horvat. Odbor je zajemal vasi, iz katerih so bili člani doma. Na sestanku smo sprejeli prve naloge.

Murkovič je moral najti sodelavce med Malo vasio in Forminom, Kureš se je moral povezati s poštarjem Dragom Šobrom v Moškanjcih, jaz pa dobiti zaveznike v Stojncih, Markovcih in Bukovcih.

Milko Golob se je za tem napotil v Mezgovce k svojemu znancu, bivšemu študentu Klemenčiču. Čez nekaj dni mi je sporočil, naj skličem nov sestanek v kakšnem hlevu pri zanesljivih ljudeh, ki stanujejo blizu gozda.

Sestali smo se pri Petru Horvatu, čigar hiša je ležala blizu šume. Poleg Goloba, Petra Horvata, Stanka Murkoviča in mene sta se sestanka udeležila še dva mlada človeka z imeni Štefka in Stefan. Za Štefko sem vedel, da je Cvetka Praprotnik, študentka iz Cirkulan, Štefana pa nisem poznal.

(Konec prihodnjic) V. R.

Nadaljevanje prihodnjic

Dr. FRAN BRUMEN

Diabetes, njegove komplikacije

3. nadaljevanje
 Kar je poprej bilo možno z lahko-
 to, uspeva sedaj le še z velikim
 naporom. Pri nekoliko povečanem
 telesnem napreznju se pojavljajo
 napadi nagle oznojitve, ki poneha
 šele po zaužitju primerne količine
 primerne hrane. Taki pojavi so izra-
 žitejši posebno v tistih slučajih, ko
 so prizadeta že tudi jetra. Napadu
 sledi mraženje z občutkom pobito-
 sti.

Pogosto pa je tudi tako, da
 MANJKAJO VSI NAVEDENI ZNA-
 KI, ali pa so toliko omiljeni, da jih
 manj občutljivi ne zaznajo, pred-
 vsem pri starejših diabetikih. Zato se
 neredko dogaja, da odkrijemo slad-
 korno bolezen čisto slučajno ob
 priliki drugam usmerjenega pregleda
 bolnika. Prav bi bilo, da bi spadalo
 preiskovanje na diabetes med tako-
 imenovane RUTINSKE PREISKA-
 VE. Vsakega bolnika preiščemo
 vzporedno tudi še na sladkorno bo-
 lezen. To pa torej pomeni, da je
 DIABETES TREBA ISKATI. Iskati
 kot gobe v gozdu, ko ne veš, ali so
 ali niso, ali jih boš našel, ali pa ne.
 Če ga ne najdeš, veš samo to, da ga
 danes nisi našel; ne veš pa, ali se
 morda ne pojavi že jutri.

Klinične primerjalne preiskave po-
 kažejo često konstitucionalne svoj-
 stvenosti pri diabetikih, ki jih včasih
 vidno ločujejo od normalnega razvo-
 ja. Mladostni diabetiki so lahko
 normalno težki, ali pa so nekaj pod
 normalno težo. Toda često so neko-
 liko nižje rasti in njih obrazi izgle-
 dajo upadljivo mlajši. Starejši dia-
 betik je skoraj vselej čezmerno rejen
 - zamaščen. V mnogih primerih
 opažamo pri starejših diabetikih po-
 sebno značilno rožnato rdečelič-
 nost, ki varljivo prikazuje navidezno
 zdravje in jo imenujemo rubeosis
 diabetica. Zelo pogosto nahajamo

pri starostnem diabetesu zamašče-
 nost jeter, ki so tedaj povečana in
 navadno tudi otipljiva.

Na splošno pa velja pravilo: ČIM
 MLAJŠI JE BOLNIK, TEMBOLJ
 BUREN JE RAZVOJ SLADKOR-
 NE BOLEZNI in obratno, čim sta-
 rejši je pacient, tem počasneje se
 bolezen razvija. Tako je jasno, da je
 PROGNOZA TEMBOLJ MRAČNA,
 ČIM MLAJŠI JE BOLNIK. Tudi v
 tem oziru je torej sladkorna bolezen
 drugačna kot druge.

Diagnoza ni ravno težka, pa tudi
 ne tako lahka, kot nekateri mislijo.
 VAŽNO JE MISLITI NA DIABE-
 TES. Če najdemo nekatere znake in
 izločanje sladkorja z urinom, potem
 šele lahko domnevamo, da gre morda
 za sladkorno bolezen. Tako pre-
 vidni moramo biti zato, ker SO
 TUDI ŠE DRUGE BOLEZNI, PRI
 KATERIH OPAŽAMO ISTE, ALI
 PODOBNE ZNAKE. Če pri večkrat-
 nih zaporednih preiskavah po poseb-
 ni encimatski metodi ugotovimo v
 krvi iz jagodice prsta zvišano kon-
 centracijo sladkorja nad 130 mg %,
 potem je sladkorna bolezen zelo
 verjetna. Za dvomljive primere imamo
 več različnih načinov diferencial-
 nega ugotavljanja.

Pri ugotavljanju razpoznavne dia-
 gnoze moramo upoštevati še neka-
 tere DRUGE BOLEZNI S SLIČ-
 NIMI ZNAKI. Med temi naj ome-
 nimo stanja po stresnih situacijah,
 po pretresljivem razburjenju. Poseb-
 no še pri obolenjih na želodcu in
 jetrih. Pri želodčnih bolnikih je včasih
 rasorbicija - vsrkavanje sladkor-
 jev zaradi bolezenskih sprememb na
 sluznicah čezmerno pospešeno. Pri
 jetrnih bolnikih pa je zmožnost kopi-
 čenja ogljikovih vodikov v jetrih
 zavrta, ali pa okrnjena in tako slad-
 kor zastaja v krvi.

Sledi 4. nadaljevanje.

ALKOHOLIZEM NA SLOVENSKEM

Človeška družba je našla vrsto
 dobrin, ki omogočajo človeku
 prijetnejše življenje. Nekatere izmed
 njih človek pozna že nekaj stoletij.
 Alkohol je dobrina, imenovana
 poživilo, ki se je zarotila zoper
 človeka moderne dobe.

Poglejmo pobliže, kako naša
 slovenska družba zlorablja uživanje
 alkohola. Statistika trdi, da imamo
 vrli Slovenci med seboj 90.000
 alkoholikov. Stevilo je verjetno še
 večje. Ne smemo pozabiti, da se
 alkoholizem v začetni fazi spretno
 prikriva. O tem, kako velikansko
 škodo povzroča, je bilo že veliko
 napisanega, vendar zelo malo
 storjenega. Peščica strokovnjakov,
 psihiatrov, zdravnikov in socialnih
 delavcev ne more uspešno zajeziti
 naraščajoče stihije. Miselnost, da je
 alkoholizem neozdravljiv, je močno
 ukoreninjena v naših ljudeh. Nav-
 dez je ta problem resnično
 brezupen, vendar nas doseđanji
 rezultati zdravljenja alkoholikov,
 posebno v bolnišnici Škofljica pri
 Ljubljani prepričujejo o nasprot-
 nem. Zdravljenje poteka po sodobni
 metodi, kjer pacienti zdravijo drug
 drugega v organizaciji terapevtske
 skupine in skupnosti. Doseženi so
 presenetljivi rezultati.

Po zdravljenju družba sprejema
 medse povsem drugačne ljudi,
 enakovredne ostalim. Stotine družin
 je dobilo nazaj očete, delovne
 organizacije delovne ljudi, ki bi brez
 zdravljenja gotovo propadli. Skrajni
 čas je, da se zamislimo nad armado
 alkoholikov na Slovenskem in
 konkretno pomagamo do rehabilita-
 cije ljudem, ki jih pogublja ta
 bolezen moderne dobe. Finančna
 sredstva, ki bi jih vložili v vzgojo
 terapevtskega kadra in v razširitev
 bolnišničnih kapacitet, konkretno
 za zdravljenje alkoholikov in
 njihovo prevzgojo, bi se bolje
 obrestovala kot nekatere jalove
 investicijske naložbe v našem
 gospodarstvu. Kako skrajno indif-
 erenten odnos do tega problema
 imamo, pove izjava nekega republi-
 škega organa na neki seji, da je

potrebno alkoholike strpati v neke
 rezerve, jih prisiliti k delu ali
 pustiti propasti. Poglejmo še drugo
 plat medalje.

Vsi vemo, da prav ta problema-
 tična armada polni občinske
 blagajne na račun poplute alkohola
 v obliki davka na pijače. Ne
 zapirajmo oči pred dejstvom, da je
 med alkoholiki tudi veliko inteli-
 gente, ki je zaradi svojega
 pretiranega pitja cokla gospodar-
 skega in kulturnega razvoja. Razum-
 ljivo je, da alkoholik ni ustvarjalen v
 tisti meri kot zdravi ljudje, dokler
 ne ozdravi.

Širom naše ožje domovine
 ustanavljamo klube zdravljenih alko-
 holikov. Ta društva nastajajo z
 namenom, pomagati do nadaljnje
 rehabilitacije zdravljenih alkoholiko-
 v in njihovim svojcem. Občine so
 dolžne omogočiti humano dejavnost
 klubom s tem, da jim preskrbijo
 ustrezne prostore, jim dajejo
 moralno in materialno podporo.
 Mnogokrat naletimo na nerazumevanje
 občinskih organov ravno pri
 ustanavljanju teh klubov.

Še nekaj o akciji preventivnega
 preprečevanja alkoholizma na Slo-
 venskem. Zaskrbnjujoče je dejstvo,
 da mladina pridno sega po alkoholu
 in narkotičnih preparatih. Ne
 smemo se tolažiti z mislijo, da se
 bodo mladi sami od sebe odvadili
 teh pogubnih razvad. Mladostno telo
 se kmalu navadi na uživanje narko-
 tičnih preparatov in postane njihov
 suženj. Kajti zdravljenje zasvojenega
 organizma zahteva ogromno napo-
 rov, volje in denarja.

Vsa naša sredstva obveščanja,
 izobrazbene ustanove, družbene
 organizacije in drugi bi morali
 posvetiti največjo možno pozornost
 izobraževanju ljudi o škodljivih
 učinkih uživanja alkohola in
 narkotičnih preparatov. Zavedajmo
 se družbene škode, ki jo povzroča
 alkoholizem in narkomanija, stori-
 mo več konkretnih korakov za naš
 zdrav obstoj.

NP

M panonija - ptuj

M panonija - ptuj

TRGOVINA »SLAVICA« — Lackova ulica PTUJ

PRIPRAVLJENI SMO NA JESEN!

V veliki izbiri vam nudimo:

ZAVESE, ODEJE, POSTELJNO PERILO, PRTE,
 PREGRIJALA, PLETENINE VSEH VRST, TOPLO
 PERILO, BLAGO ZA OBLEKE, PLAŠČE IN DRUGO
 SERIJSKO KONFEKCIJO, VOLNO ZA STROJNO IN
 ROČNO PLETENJE.

Priporoča se prodajalna SLAVICA. Zadovoljni boste.

DRUŠTVO DIABETIKOV TUDI V PTUJU

V soboto, 27. oktobra ob 16. uri
 bo v prostorih gostišča pri Grozdu
 prva ustanovitvena seja društva
 diabetikov v Ptuj. Na sestanek so
 vabljeni vsi sladkorni bolniki iz
 ptujске in ormoške občine, ki jih je
 okoli 400, kot gosti pa bodo
 sestanku prisostvovali tudi predstavniki
 društva diabetikov Slovenije in
 zdravnica dr. Lidija Trop, ki bo v
 ptujski bolnišnici predstojnica dia-
 betičnega oddelka.

Z ekspresom v atomske toplice

Zaradi vedno večjega zanimanja je
 ZZTP Ljubljana s svojim podjetjem
 za turizem, transport in gostinstvo
 sklenilo organizirati posebne izlete v
 Atomske toplice iz Ormoža in Ptuja.
 Prvi takšen izlet v Podčetrtek bi naj
 bil 27. oktobra z vlakom vrste „Po-
 horje-express“, ki bi startal ob 6,30
 v Ormožu in ob 7,00 v Ptuj. Prihod
 posebnega vlaka v toplice bi bil
 nekoliko po osmi uri.

Izletnikom bi bilo omogočeno kopa-
 nje že v dopoldanski uri, nato bi
 sledilo kosilo in še popoldansko
 kopanje v novem pokritem termal-
 nem bazenu. Povratek iz toplic bi
 bil okoli 17. ure. Celotni izlet z
 vsemi stroški ne bi znašal več od 85
 din za Ormožance in 80 din za
 Ptujčane. Organizator bo oskrbel
 tudi strokovno vodstvo.

Omenjene turistična aktivnost
 ZZTP Ljubljana bo poživela skoraj
 zamrlo turistično dejavnost v ptuj-
 ski in ormoški občini. Če bo odziv
 zadovoljiv, bodo pripravljene podobni
 izleti tudi drugam, celo v tujino.

TRAGIČNA USODA:

MISLI NA PRETEKLOST

Nadaljevanje

Pogledal sem po prijateljih v sobi in opazil, da so vsi hromi. Njihovi obrazi so bili nasmejani in oči so se jim svetile v odsevu luči. Na njih ni bilo opaziti sledu bolečine, čeprav so bili obsojeni na večno premikanje na vozičkih. Vesela beseda jim je prihajala vsako sekundo na dan, tako da je bilo razpoloženje prav prijetno.

Pogovarjali so se o najrazličnejših zadevah in ugotavljali kako in kaj. Nihče od njih ni omenjal žalostnih trenutkov preteklosti, ko so postali invalidi, nihče od njih se ni hotel niti spomniti dneva, ko so ga pripeljali v bolnišnico. Vsi so vedeli, da bi spomini na te trenutke pokvarili dobro razpoloženje. Vedeli so, da bi s takim pogovorom mučili tovariše in samega sebe.

Pogovor je tekel dalje, toda jaz sem se zamislil v preteklost in kmalu zatem so mi pričele polzeti solze po licu. Čeprav nisem vedel, da bom hrom, sem slutil nesrečo, ki me bo spremljala skozi življenje. Mojega žalostnega razpoloženja nisem pokazal tovarišem, pač pa sem ga spretno prikril. Legel sem in zaril obraz v blazino. Bil sem prepričan, da me ni nihče opazil. Minilo je nekaj trenutkov, ko me je za ramo prišla nežna roka. Mislil sem da sanjam, toda ko sem se obrnil, sem zagledal prikupno sestro, kako me je božala po lasih. Tolažila me je in mi govorila, da bo vse boljše. Pomagala mi je v voziček in odpeljala me je iz sobe v drug prostor. Takoj je prišel zdravnik. Ponovno me je pričel tipati po nogah, toda njegovih dotikov nisem čutil. Kar pol ure so mi masirali ohromele dele, toda njihovih dotikov nisem čutil. Vedel sem, da sem hrom. Še vedno mi ni bilo jasno, kako se je moglo kaj takega zgoditi.

Po masiranju so mi dali zdravila, nato pa so me odpeljali nazaj. V sobi je bilo še vedno živahno. Nihče od tovarišev ni imel žalostnega obraza, razen mene. Takoj so se obrnili proti meni in opazili moje razpoloženje. Zavlada je tišina. Sele zatem, ko so odšle strežnice, so me pričeli vpraševati, kaj se je zgodilo. Nisem mogel odgovarjati. Nisem jim hotel razlagati, kako se je v meni rušilo upanje v življenje. Vse se je obračalo nekam, kamor nisem vedel poti. Okoli sebe sem začutil veliko praznino, čeprav sem vedel, da nisem sam. Moje upanje je bilo strto. Veselje do življenja je izgubilo svoj smisel. Vse je postajalo neznosno, dokler nisem utonil v snu.

Nadaljevanje prihodnjik

Ptujski trg

Ob sobotah pride na ptujski trg veliko prodajalcev razne robe. Toliko jih je, da zasedejo vse prodajalne mize, ki že stojijo in vse tiste, ki jih pripeljejo s seboj. Vsega je dovolj, prodajajo celo papige in kanarčke. V ribarnici ptujske Perutnine je že nekaj tednov strto steklo rezervoarja, v katerem so imeli žive ribe. Do danes še niso popravili pokvarjenega rezervoarja. Na trg prihaja mnogo ljudi, posledica pa je mnogo odpadnega papirja in druge nesnage, da jo čistilci s težavo odstranijo. Treba bi bilo urediti betonski prostor, v katerega bi metali smeti in s tem preprečili širjenje nesnage.

Na trg pa prihaja tudi nekaj prekupčevalcev. Tržni nadzornik bi moral posvetiti nekaj pozornosti tudi tem. Praviloma snego blago prodajati le proizvajalci, ne pa tudi prekupčevalci. NP

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubljenega moža in očeta

Leopolda Rodoškega

iz Žetal

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku, članom Kmetijskega kombinata, obrat gozdarstvo in vsem, ki ste darovali vence in cvetje.

Žalujoča žena Rozina, hčerka Brigita in sin Poldi ter ostali sorodniki

»Po ptujskih je ulicah furati fajn...«

V naših mestih lahko večkrat srečamo živinsko vprego. Vozovi, ki jih vlečejo krave in konji so redkost, kljub temu pa velika ovira in nevarnost za javni promet, ker tako imenovani „furmani“ niso kos sedanjemu odvijanju prometa v križiščih, ne obvladajo predpisov, povrh vsega pa so včasih še vinjeni. Organi milice bi morali furmanom posvetiti več pozornosti, saj ustvarjajo na ulicah zmedo, zasteje in nered, mnogokrat pa vozijo tudi tam, kjer je prepovedano.

Nekatera ptujska trgovska podjetja dostavljajo lažje blago iz svojih skladišč v prodajalne z vprežnimi vozovi, katerih vozniki pa ne vedo: — da živine na javnih ulicah in mestnih trgih nikoli ne smemo puščati brez spremstva; — da je furman dolžan voditi voz, in žival skozi večja križišča za

povodec, isto velja pred železniškimi prehodi in prehodi za pešce;

— da s svojim napačno parkiranjem vozom pri nakladanju ali razkladanju ne sme ovirati in zadrževati, niti parkiranih, niti vozečih vozil;

— da na mnogih ulicah velja nočna prepoved za vprežne vozove in podobno.

Da je v Ptujju ravno obratno, lahko opazimo pred samopostrežbo NA-MA, kjer nepravilno postavljen vprežni voz zapre ves parkirni prostor, onemogoči manevriranje vozil, ki želijo zapeljati v križišče in največkrat je vprega prepuščena sama sebi, ker je voznik v trgovini kjer prevzema blago. Nič drugače ni tudi drugje. Ali ne bi bilo pametno, za voznike vpreg uvedbi voznike izpite?

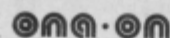
K R I Ž A N K A			Meso na vratu	Stik roke s trupom	T ₂ T ₁ T ₂ T ₁ T ₂ T ₁	Matematični znak	Sloven. zgodov. /Janko/	T ₂ T ₁ T ₂ T ₁ T ₂ T ₁
Sestavil S.M.	Anti-biotik	Vprašanje Prosaliki pisali proze			Avstrijski novič	M	P	Irski politik /Daniel/
Spremljanje								
Vrsta vina								
V glasu sadriano	R							
Spoke pesnitve				T ₂ T ₁ T ₂ T ₁ T ₂ T ₁ Spanaki filozof			E	
Ponikva				O			Basilčni črki	
Tvarina					Rajko Nahtigal		Selen	
Taj dvoglasnik				Avstrijski liriki /Georg/	T			L
Mohorjeva družba				Bumerski bog	E			
Voznik				Gras Bedna rasnova		Belgijan	Trenje	Četrtri rimski kr ali
V papir zaviti tobak za kajenje								
Eisenhowerjev vzdevek						Židovsko sosko ime		
Geografski tednik						Storklja		

NAJMANJ 2000 DIN PRIHRANITE Z DRUŽINSKIM NAKUPOM

pri

pri vsakem nakupu kateregakoli blaga v skupni vrednosti nad 2000 N din zaračunamo samo 90% polne cene!

izjemna ugodnost velja le od 1.10. do 30.11.

je vizitka dobre modne prodajalne!

MALO GLEDALCEV, TODA VELIKO NAVIJAČEV

V Slovenski Bistrici so v sredo, 17. tega meseca odigrali občinsko prvenstvo v nogometu. Vreme je bilo sončno. Tekmovanje je po vseh pravih pravično sodil Leon GALUN. Igrali so na asfaltni plošči pred OŠ Pohorski odred.

Najboljši so bili nogometaši Oplotnice. Domačini pa so bili šele tretji.

REZULTATI:

- Zg. Polskava—Oplotnica 0:1
- Oplotnica—POŠ 4:0
- Tinje—Makole 1:0
- Zg. Polskava—Poljčane 4:0
- Črešnjevce—Oplotnica 0:1
- Zg. Polskava—Tinje 1:0
- Sl. Bistrica—Oplotnica 0:1
- Sl. Bistrica—Tinje 5:0
- Sl. Bistrica—Laporje 1:0

MESTA:

1. mesto: Oplotnica
2. mesto: Zg. Polskava
3. mesto: Sl. Bistrica
4. mesto: Tinje
5. mesto: Črešnjevce
6. mesto: Laporje
7. mesto: Makole
8. mesto: Poljčane

Naši mladinci so slabo igrali. Podaje niso bile točne in igra je bila sezanimiva. Odrpilo se jim je šele v tretji tekmi, ko so igrali s Tinjčani za tretje mesto. Tudi navijačev ni manjkalo.

Anica GERM, 8. d
OŠ „Pohorski odred“, Slovenska Bistrica

DAN VARČEVANJA

Dan varčevanja je 31. oktober. Tedaj hitijo vsi pridni otroci z očeti in mamami na banko s polnimi hranilniki. Vsak bi rad dobil darilo, ki ga banka da svojim varčevalcem. Dneva varčevanja se najbolj veselijo mladi varčevalci, saj jih zanima, kakšno nagrado bodo dobili za varčevanje. Včasih so tudi razočarani. Vsak otrok, ki varčuje, želi čimprej zbrati na svojo knjižnico toliko denarja, da si lahko kupi nekaj, kar si želi vse od takrat, ko je postal razumen.

Pred leti sem si tudi sama želela smučke. Gledala sem druge otroke, kako so se spuščali po strminah zavzdol. Želja po smučih je postajala vedno večja. Nisem je mogla potešiti. Nekega dne, ko sem opazovala bele snežinke, kako so se poigravale po zraku, sem se zopet spomnila na smučič. Ko sem tako premišljevala, me je presinila misel o tem, da bi si sama kupila smučke, saj sem imela na hranilni knjižnici še dovolj denarja. Vprašala sem očka in mamico, če si bom lahko s svojim denarjem kupila smučič. Dovolila sta mi. Drugi dan smo šli na banko in dvignili denar za smučič. Kupila sem smučke. Takrat se je izpolnila moja dolgotrajna želja po smučkah. Tega zgodka sem se spomnila, ker se bliža dan varčevanja — 31. oktober. Želim vsem varčevalcem mojih let in mlajšim, da se jim s pomočjo varčevanja izpolnijo vse skrite želje.

Varčujem že od tretjega leta dalje. Sklenila sem, da bom še dolgo ostala varčevalec. Če varčujem, se naučim misliti na jutri, kot pravi ljudski pregovor.

Tatjana Vaupotič,
6. d razred,
OŠ „Franc OSOJNIK“, Ptuj

NA POTI IZ ŠOLE

Ko sem šla iz šole, sem videla travnik. Na travniku so cvetele rožice. Videla sem tudi hiše. Videla sem ptice, ki so letale po zraku. Videla sem, kako cveti kostanj. Videla sem cigane, ki so se peljali k nam.

Alenka Peršuh,
1. a raz., Majšperk

naša pisma

SREČANJE PIONIRJEV SRH IN SRS V STUBICI

Bila je sobota, 20. oktober. Hladno, sivo jesensko jutro. Napotila sem se pred ptujsko pošto, odkoder smo se z učenci iz ptujskih in okoliških osnovnih šol odpeljali v Stubico, kjer so pred tisto leto tlačani dvignili upor proti graščakom, pod vodstvom Matije Gubca. V avtobusu nas je bilo 35 učencev. Vsaka šola v ptujski občini je poslala po enega ali dva predstavnika. Moja spremljevalka je bila Ida Jurgec. Vodja tega potovanja so bile tri tovaršice in en tovariš, ki so zapisali, iz katere šole smo.

Iz drvečega avtobusa sem opazila mnogo majhnih kmečkih hiš, ki so stale ob cesti in na gričih. Pot nas je vodila skozi Stubičke toplice, mimo novega hotela „Matija Gubec“.

V Stubico smo prispeli okrog pol desetih. Tu je bilo zbranih že mnogo pionirjev in pionirk iz Hrvaške in Slovenije ter predstavniki iz Vojvodine. Bilo je lepo videti pisano množico s pionirskimi kapicami in rdečimi rutičami okrog vratu. Bilo je zelo slavnostno.

Ogledali smo si spomenik kmečkega upora. Ta impozantni spomenik je delo našega kiparja Augustinčiča. Visok je pet metrov in je zelo lepo zgrajen. Predstavlja kmečki punt, ki ga vodi Matija Gubec.

Nekateri pionirske skupine so bile oblečene v živopisne narodne noše. Ob spomeniku so stali pionirji z zastavami in državnim grbom.

Proslava se je začela ob 11. uri. Pihalna godba je zaigrala svečano koračnico. Starejša pionirka je pričela proslavo in pozdravila navzoče iz SRS. Potem je tisočpet članski slovenski otroški zbor zapel pesmi Le vkup, le vkup uboga gmajna; Domovina naša je svobodna. ... Vodil jih je Radovan Gobec.

Zbranim so prebrali pismo tov. Tita. Nato je nastopila folklorna, recitatorska skupina iz Zagreba in okolice. S proslavo so poslali tov. Titu pozdravno pismo. S tem se je proslava končala.

Za slovo smo si ogledali okolico in prostor, na katerem je tov. Tito pred nedavnim posadil lipo.

Sedli smo v avtobus in se odpeljali v Stubične toplice, kjer nas je čakalo obilno kosilo, ki smo ga komaj čakali in smo ga s tekom popravili. Ko smo se najedli in napili soka, smo se poslovili od lepega zagorskega kraja.

Odpeljali smo se nazaj v Ptuj. Pozno popoldne smo prispeli nekoliko utrujeni, vendar je za nami ostal dan, ostal je lep spomin na naše srečanje, ostal je spomin na Stubico, na zagorski kraj.

Merlin Kolar,
6. e razred,
OŠ „Tone Žnidarič“, Ptuj

SHOD PIONIRJEV DOPISNIKOV

Na šole je prišlo vabilo, da se lahko udeležijo srečanja pionirjev dopisnikov, ki bo 12. in 13. oktobra v Kopru. Povabila sem se raveselila! V petek ob 5.30 smo se jaz, tov. Šega in pionirka Mojca Žnidarič iz Spodnje Polskave odpeljali z avtobusom do Ljubljane.

Odhiteli smo na železniško postajo, kjer so se že zbrali pionirji iz precejšnjega dela Slovenije. Prestopili smo na vlak, ki je za nas že bil rezerviran. Vožnja sicer ni bila

kaj prijetna, vendar je bilo v vlaku za spoznanje boljše. Morda zaradi tega, ker se je prikazalo zaspano sonce in pregnako hladno jutranjo meglo, ki se je ta dan dolgo zadrževala v kotlinah. Od železniške postaje proti Kopru smo se odpeljali s posebnim avtobusom. Koprski pionirji so nas pozdravili in v koloni smo se skupaj napotili proti dijaškemu domu. Tam smo si potešili prvo lakoto v Kopru. Organizatorji so se zelo potrudili, da je vse potekalo brez zastojev. Po kosilu smo si ogledali razstavo šolskih glasil iz številnih šol v Sloveniji. Tudi mi smo poslali glasilo. Toda žal je prispelo prepozno in tako vam ne morem sporočiti, na katero mesto se je uvrstilo. Popoldne so nas posebni vodiči popeljali med številnimi skladišči in stroji po luki Koper. Razlagali so nam o stroških (same velike številke), ki so bili potrebni za obnovno o. dodatno gradnjo. Z dvema rušilcema smo se popeljali tudi na morje in si tako luko Koper lahko ogledali še z druge strani.

Po napornem in hkrati plodnem popoldnevu, ki so nam ga organizatorji pripravili, smo se zbrali pred osnovno šolo Janka Premra-Vojka. Koprski pionirji so bili že polni pričakovanja. No, vendar so spoznali nove prijatelje! Tako smo se počasi v dvoje razhajali. Jaz sem odšla z Jankovičevco Tatjano. Tudi ona hodi v osmi razred in lepo sva se razumeli. Pa tudi v njihovem lepo urejenem stanovanju sem se prijetno počutila. Za to pa so poskrbeli tudi njeni prijazni starši.

Naslednji dan smo se že ob 7.30 zbrali na istem mestu, kot smo se včeraj razšli. V telovadnici smo odložili prtjago ter se namestili po skupinah v razrede. Obiskali so nas mnogi pesniki in pisatelji iz vse Slovenije. Uredniki posameznih pionirskih rubrik in listov ter uredniki javnih pionirskih oddaj so nas seznanjali s številnimi pripravami, ki so potrebne za dobre izvide in oddaje. Po 30-minutnem razgovoru smo se preselili v veliko, novo kinodvorano. Prisostvovali smo bogatemu kulturnemu programu. Najsvežanjejši del te prireditve (če že ne za vse, pa vsaj za nagrade) pa je bil, ko so podelili nagrade najboljšim pionirskim glasilom naše republike. Glede na vsebino so bila nagrajena naslednja glasila: ISKRICE, OŠ Ivana Cankarja, Maribor; POT V NOVO ŽIVLJENJE; CIK—CAK OŠ Valentina Vodnika iz Ljubljane; ZARJE OŠ Trebnje; VRTILJAK OŠ „Gustava Šiliha“ Velenje in MLADI OB KRKI, OŠ Grm pri Novem mestu. Po likovni plati je bilo nagrajeno le eno glasilo, in sicer: ŽARKI, OŠ Sempeter pri Kranju.

Po tej zaključni prireditvi srečanja pionirjev dopisnikov smo se napotili v hotel Triglav, kjer so nam postregli z obilnim kosilom. Po kosilu so se stekle zahvalne besede organizatorjem, ki so se tu le malo potrudili.

Potem pa smo se odpeljali na železniško postajo, kjer nas je že čakal naš stari prijatelj — vlak.

In kaj bi lahko rekli o tem srečanju? Bilo je prijetno, polno veselih dogodkov in spoznanj. Res, da je od vseh pionirjev, ki se ukvarjajo s pisanjem, bila na petem srečanju le peščica, pa je vendar tudi to precejšnja pomena. Morda jim bomo prav mi s pripovedovanjem vili novega poguma, ki bo oplodilo njihovo delo in tako bi se naslednjega srečanja udeležili vsi pionirji — ljubitelji lepe slovenske besede.

Ivica Pučnik,
8. d razred,
OŠ Pohorski odred,
Slovenska Bistrica

NA POTI IZ ŠOLE

Ko sem šel domov, sem vzel kolo. Potem sem se peljal naprej in sem videl zajčka. Zajček se me je ustrašil in je skočil v travo. Potem sem prišel domov in me je čakalo kosilo.

Joži Jug,
1. a razred, OŠ Majšperk

V JESENSKEM GOZDU

Prvi sončni žarki so osvetlili prebujajočo se jesensko naravo. V svojem bleščečem sijaju so zajeli zuboreči potok, tihi gozd in vso pokrajino v tej dolini. Vse se je prebudilo in jutro je počasi pričelo svetel nov dan.

Bila sem namenjena nekam, kjer bi ob naravnih bogastvih spoznala kaj lepega in zanimivega. Težka je bila odločitev, saj je jesen prijetna na vseh koncih. — Sadovnjak razkazuje obilo plodov, šumeči gozd nam hoče razkriti svojo lepoto, težko grozdje v vinogradu ponosno čaka, da pride množica ljudi, ki jih bo ločila od trte, saj glasen klopotec, ki je že ob lahmem vetru začel oznanjati trgavev, vsem gre skozi „ušesa“.

Končno sem se odločila oditi v šumeči gozd. Stopila sem na poraslo pot in se ozrla okoli sebe, da bi našla primeren prostor, kjer bi videla kaj zanimivega. Našla sem ga. Neka toplina gozda mi je razkazovala svoje skrivnosti in me poglabljala v najlepši svet visokih dreves, nizke podrasti in tisočerihi živali.

Prelepo je v gozdu. Kako čudovit je gozd, koliko nerazkritih skrivnosti hrani v sebi, vse to sem zagledala šele zdaj, ko sem prišla na šumečo raven, saj je bilo listja že toliko, da je res že prav pošteno šumelo. Žajdelo se mi je, da me to šumenje pozdravlja, da mi ptica na veji pravkar poje dobrodošlico in da mi sepet vetra razkriva še več zanimivega.

Sla sem dalje, tedaj pa me je nekaj zgrabilo. Ozrla sem se in videla, da me je suha veja leskovega grma prav pošteno oplazila. Nesramnost! Sedaj me pa noče in noče izpustiti, ker se mi je namreč zataknila za krilo. Nazadnje sem se le osvobodila in nič manj dobre volje šla dalje. V tolažbo sem si dejala, da je tudi to sreča, kajti to se vsakemu ne more zgoditi.

Vsaka pot je zavila na levo in znašla sem se v dokaj temačni strani tega gozda. Tu je bilo vse še bolj nedotaknjeno, saj so se sončni žarki le v mali meri spustili semkaj. V bisernem lesku jutranje rose je blestela pajčevina kot srebrna tančica. V travi se je vsaka kapljica posebej zasvetlila.

Nekaj je bilo zelo prijetno. Videla sem veliko različnih živali. Mimo me je pribrenčal čmrlj, v daljavi sem zaslišala fazana. Tukaj je bilo veliko živali, vendar so se vse skrile v svoja zavetja, ker ni nobena zaupala moji prisotnosti. Videla sem zajca, kako je tekel samo hip in ni ga bilo več. Tenko trkanje, ki ga je povzročila žolna, je utihnilo.

Počasi sem se odpravila domov. Videla sem marsikaj zanimivega in veliko se naslednjič ni več ponovilo. Prijetno je odkrivali in globje spoznati gozd v jeseni. Vsaka se tako majhna žival in rastlina skriva v sebi del tistega, kar bi skupaj imenovala lepota in bogastvo narave, ki se počasi pripravlja na velik „odmor“, dolg počitek — zimo.

Anica Šešerko,
6. b raz., OŠ „Franc OSOJNIK“, Ptuj

Velikan v Dravi

Član ribiške družine Ptuj Jože VIDOVIČ, je v sredo, 18. oktobra 1973 po naključju ulovil vodnega velikana. Kakšen je bil? Krap, ki je tehtal natanko 16,65 kg je imel naslednje mere: dolžina 92 cm, širina 75 cm, višina pa 37 cm, se je ujel na trnek in flaks, ki je bil namenjen za belice. Ribič je omenjenega dne stal tri ure, ne da bi kaj ujel, ko se je nenadoma flaks nategnil. Kaj bi naj bilo? Niti sanjal ni, kaj se je ujelo na njegovo borno ribiško opremo. Vlekel je in vlekel, a ni mogel izvleči. Ni hotel stopiti v vodo a je čez trenutek kar moral, če je hotel plen izvleči iz vode.

Se vedno ni vedel, kaj ima na trnku, vedel je le, da je nekaj velikega. Že je bil do kolena v vodi in se tako nevede vedno bolj poglobljal v Dravo, dokler ni zagledal „velikana“. Srce mu je pričelo hitreje tolči in hotel je poklicati na pomoč. Nikogar ni bilo v bližini. Ni verjel, da ga bo lahko sam spravil iz vode. Ni verjel, da se bo velik krap pustil kar tako ujeti. Bil je že blizu ribe in jo je že prijemal z roko, a kaj, ko je tako spolzka. Počasi se je bližal obrežju. Se nekaj korakov in krap je bil zunaj. Oddahnil si je.

Nekaj minut pozneje je bilo okoli njega polno otrok in prijateljev. Sam se ni toliko veselil svojega ribiškega uspeha, kakor njegovi tovariši. Menili so: TAKEGA KRAPA ULOVI RIBIČ LE VSAKIH STO LET.

NP

Več za sobne živali kot za otroke

Po zadnjih podatkih organizacije UNICEF v nekaterih razvitih zapadnih državah potrošijo več denarja za oskrbo in nego različnih hišnih živali kot za otroke.

V Južni in Severni Ameriki se je razcvetela posebna prehrabena in industrijska proizvodnja, ki za „psičke in mucke“ pripravlja visokokakovostno in vitaminizirano hrano v raznih oblikah in kombinacijah: mnogokrat celo boljše od tiste, ki je namenjena ljudem. Niso več redki tudi posebni modni in česalni saloni za četveronožce, da hotelov sploh ne omenjamo. Prišlo je že tako daleč, da imajo nekatere mačke in psi svoje osebne veterinarje in strežno osebje; ter da jim premožni lastniki po smrti zapuščajo velike dediščine v denarju in nepremičninah.

Po računih mednarodne organizacije UNICEF potrošijo v ZDA visok odstotek od celotnih osebnih dohodkov za oskrbo hišnih živali.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da lastniki hišnih živali ne uvidijo, kako bi lahko koristneje investirali svoj denar v fonde za razvoj, izobrazbo in prehrano ljudi. Tako pa se dogaja, da zapostavljajo tudi svoje lastne otroke. Ti so večkrat prepuščeni varstvenim ustanovam ali ulici, medtem ko na sprehode in izlete vodijo živali in jim omogočajo vsemogoče oblike udobja in izobijja.

berite
TEDNIK

Skrivnosti bistriškega gradu

Slovenjebistriški grad je še zmeraj skrivnosten in zanimiv, kot je bil nekoč, morda še celo bolj.

Mimogrede povedano, KS Slov. Bistrica rešuje tukaj svoje stanovanjske probleme, saj je grad naseljen do zadnjega kotička. Viteško dvorano, ki je poslikana od stropa do tal pa restavrirajo. Freske na njej so zares čudovite in morda enakovredne drugim, bolj znanim v svetu.

Spodaj, v stanovanju Antona Suca in Cecilije smo naleteli na pravo atrakcijo. Štedilnik, ki se lahko primerja kljub svojim osemdesetim letom z vsakim današnjim. Krajevski je, smo pomislili. Pa nam je 73. letni upokojenec dejal naslednje: „Ne vem čigav je, lahko da je od kakšne plemiške družine, saj je bil tukaj v gradu in sem ga kupil od prejšnjih stanovančev. Nekje sem zvedel, da je holandski, pa bo

verjetno držalo. Pri nas ne izdelujejo takšnih. Vsi kovinski deli so kromirani. Beli lošč pa je poslikan z barvnimi okraski. Veste, to je komplet. Zraven spada še solnica in „šafra“ za premog. Vse je izdelano zelo skrbno. Pa tudi sicer je zelo hvaležen. Ko zjutraj zakurim je dovolj, da vržem vanj pol vedra premoga, polovico pa popoldne in greje kot sonce. Tudi pekač je odličen, pogledjte, vse je iz železa. Čez noč pustim v njem žerjavico in ko se zjutraj zbudim, je še zmeraj topel, včasih je v njem še dovolj žerjavice, da ga ponovno zakurim. Ne bi ga zamenjal za nič na svetu. Saj so že hodili k meni in mi ponujali veliko denarja. Jaz pa ga nočem dati, težko, da bi našel še kje kaj podobnega. Na električnega pa sploh ne pomislim. Veste, penzija je tako mala, pa vse je tako drago.“

—OM—

Foto: M. Ozmeč

osebna kronika

RODILE SO:

Ana Stumberger, Gradišča 140 — Alojza; Magdalena Lah, Majšperk 9/a — Marka; Terezija Smigoc, Kukava 15 — Branka; Marjeta Smigoc, Pobrežje 117 — dečka; Marija Plohl, Trnovci 10 — deklico; Anica Lipnik, Sp. Ključarovi 18 — dečka; Danica Kotolenko, Moškanjci 112 — deklico; Danica Petek, Kog 17 — Branka; Ida Vidovič, Paradiž 71 — Boštjana; Marija Stumpf, Kidričevo 63 — Danico; Zora Čeh, Krčevina 25 — deklico; Dragica Zupanič, Poljska 11 — Dragico; Rozalija Bombek, Štrafelova 14 — dečka; Marija Miko, Središče 18 — Zdenko; Marija Nosič, Hum 91 — Damjano; Majda Čuš, Gajevci 6 — deklico; Angela Kandrič, Ptujška 27 — deklico; Ana Borak, Lovrečan 47/a — Mirana; Kristina Kosi, Hujbar 9 — Milana; Ema Muršek, Jurjovci 5 — Darjo; Marija Domajnko, Vel. Brebrovnik 21 — dečka; Vera Vrbnjak, Cerovec 27 — deklico; Julijana Peklar, Nova vas 87 — Edija; Matilda Pihler, Mostje 7 — Gregora, Mira Burlič, Ob stadionu n. h., Slovenska Bistrica — Damjano; Anica Brodnjak, Orešje 29 — deklico; Danica Žerjav, Šalovci 8 — deklico; Antonija Šerod, Sodnici 71 — dečka; Matilda Jernejšek, Stopercce 52 — deklico; Verena Berlič, Jadranska 2 — Klasa.

POROKE:

Anton Krajnc, Malečnik 41 in

Irena Matuš, Maistrova 5; Marijan Mlakar, Pobrežje 104 in Marijana Rožman, Šturmovci 13; Anton Peršuh, Dragonja vas 40 in Marta Zupanič, Gerečja vas 72/a; Anton Fric, Kungota 21 in Ivanka Medved, Dragonja vas 36; Vincenc Belak, Skofja vas 23 in Marija Glazer, Skofja vas 17; Avgust Weingartner, Zagorci 66 in Josipa Marton, Donja Voča 152; Stanislav Orovič, Trnovec 19 in Marija Jerenko, Barislavci 2; Milan Vodišek, Veliko Širje 40 in Cvetka Trstenjak, Trubarjeva 6.

UMRLI SO:

Janez Medved, Pobrežje 24, roj. 1951., umrl 12. 10. 1973; Anton Erhatič, Muršičeva 4, roj. 1898., umrl 18. 10. 1973; Agata Rojko, Jiršovci 33, roj. 1891., umrla 18. 10. 1973; Matilda Gomilšak, Juršinci 62, roj. 1894., umrla 17. 10. 1973; Mirko Macun, Pupinova 3, Maribor, roj. 1914., umrl 7. 10. 1973; Marija Plajnišek, Pleterje 17, roj. 1899., umrla 19. 10. 1973; Matilda Petek, Bratonečice 14, roj. 1902., umrla 19. 10. 1973.

SLOVENSKA BISTRICA

POROKE: Ivan Zavernik in Milena Tadič, Vošnjakova 2 b; Vincenc Falež in Slava Lončarič, Zafošt 11 a; Jožef Tomažič in Pavlina Šega, Zg. Bistrica 20.

SMRTI: Jožef Pliberšek, roj. 1884 iz Vinarja 11; Matilda Smogavec, roj. 1908 iz Gladomes 15.

20-letnica
obstoja

Les

LESNO

INDUSTRIJSKO

PODJETJE PTUJ,

Rogozniška št. 4.

gradbinci !

vedno na zalogi:

VRATA
IN
OKNA

PRODAJA

vse vrste domačih in uvoženih keramičnih ploščic, umetnih podov in talnih oblog, kvalitetne zidne tapete in obloge in vse vrste sanitarij....

premog,
drva
in plin.

LESNO INDUSTRIJSKO
IN TRGOVSKO PODJETJE

Les

se
priporoča

radijski program

rezervirano za lujzeka

NEDELJA, 28. OKTOBRA: 6.00 - 8.00 Dobro jutro - vmes ob 7.20 Poročila - EP; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila - Radijski in TV spored; 8.07 Veseli tobogan; 9.00 Poročila; 9.05 Še pomnite, tovariši; 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05 Prvi aplavz; 11.00 Poročila; 11.15 - 14.00 Poslušalci čestitajo - vmes ob 11.50 - 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.00 - 12.10 Poročila; 13.00 Poročila; 13.15 - 13.30 Obvestila in zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.05 Humoreska; 14.30 - 17.00 Športno popoldne - vmes ob 14.50 - 15.00 EP; 15.00 Poročila; 17.00 Poročila; 17.05 Reportaža; 17.25 Operne melodije; 18.00 Radijska igra; 18.37 Veliki zabavni orkestri; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Zaplelite; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočnoturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

VSAK DELAVNIK je zjutraj naslednji program: 4. - 8.00 Dobro jutro - Poročila - vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Poročila - Za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Poročila - EP; 6.50 Rekreacija; 7.00 Poročila; 7.15 EP; 7.25 Poročila - Radijski in TV spored; 7.45 EP; 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 29. OKTOBRA: 14.00 Poročila; 14.10 Amaterski zbori pojo; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Iz koncertantne literature; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Poročila; 17.10 Po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.15 Lahka glasba; 18.45 Interna 469; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Zadolžni Kranjci; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Ti in opera; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočnoturno; 23.15 Popevke; 24.00 Poročila.

TOREK, 30. OKTOBRA: 14.00 Poročila; 14.10 Takšni so bili njihovi začetki; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Weber; Skladba za klavir; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Naš podlistek; 17.00 Poročila; 17.10 Koncertni oder; 17.45 Narava in človek; 18.00 Poročila; 18.15 Orkester Belvedere; 18.30 V terek nasvidenje; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Atija Sossa; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.30 Od premiere do premiere; 21.30 Melodije in ritmu; 22.00 Poročila; 22.15 Popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočnoturno; 23.15 Najrajeno na festivalu; 24.00 Poročila.

SREDA, 31. OKTOBRA: 14.00 Poročila; 14.10 Richard Strauss; Klepni prizor opere „Kavaler z rožo“; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.30 Odskočna deska; 16.00 Loto vrtiljak; 17.00 Poročila; 17.10 Skladbe Emila Adamiča in Antona Lajovica; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Poročila; 18.15 S pop ansambli; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Iz kasnetne produkcije RTV Ljubljana; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana; 21.40 Vedno lepe melodije; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočnoturno; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 1. NOVEMBRA: 6.00 - 8.00 Dobro jutro - vmes Literarni odlomki; 6.05 Poročila; 6.30 Poročila; 6.50 Za vas; 7.00 Poročila; 7.20 Poročila; 8.00 Poročila - Radijski in TV spored; 8.05 Jutranji divertimento; 9.00 Poročila; 9.05 Larij Holy; Tudi njim smo hvaležni;

9.35 Jesenska pesem; 10.00 Poročila; 10.05 Spomnimo se...; 11.00 Poročila; 11.15 Lahka glasba; 12.00 Poročila; 12.10 Lepe melodije velikih orkestrrov; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila; 13.30 Posebna oddaja iz krajev NOB; 14.00 Poročila; 14.05 Iz opernega sveta; 15.00 Dogodki in odmevi - Zbirna reportaža z grobov; 15.30 Zamisljeni stavki iz glasbe za ansamble; 16.00 Slovenske narodne in umetne pesmi; 16.00 Naš podlistek; 17.00 Poročila; 17.05 Iz teme k svetlobi; 18.00 Literarni večer; 18.30 Lahka glasba; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Jožeta Privška; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Domače pesmi; 21.00 Radijska igra; 21.45 Marij Kogoj-Alojz Srebotnjak; Bagatele; 22.00 Poročila; 22.15 Popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočnoturno; 23.15 Nočni koncert; 24.00 Poročila.

PETEK, 2. NOVEMBRA: 14.00 Poročila; 14.10 Iz mladih grl; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Klavirske skladbe; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Poročila; 17.10 Operni koncert; 17.50 Človek in zdravje; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Francija Puharja; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Top-pops 13; 21.15 Oddaja o pomorščakah; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nočnoturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

PROGRAM PTUJSKIH KULTURNIH SREČANJ 1973

V OKVIRU TEMELJNE KULTURNE SKUPNOSTI - PTUJ IN POD POKROVITELJSTVOM LJUBLJANSKE BANKE

V petek, 26. oktobra 1973 bo v Narodnem domu koncert pevskega zbora KPD Globasnica iz Koroške. Dragi gostje, s katerimi nas vežejo prijateljske vezi, bodo s tem koncertom vrnili obisk ptujskim kulturnim delavcem, ki so jih že večkrat obiskali na Koroškem. Začetek koncerta ob 19.30 uri. Vljudno vabljeni!

V ponedeljek, 29. oktobra 1973 bo ob zaključku letošnjih ptujskih kulturnih srečanj 1973 koncert jugoslovansko-avstrijskega obmejnega simfoničnega orkestra. Začetek koncerta, ki bo v gledališču, je ob 19.30 uri.

DOBER DEN FSEN FKUP

Gnes je vete tak: Jas ob toten hujden jesensken deli neman preveč cajta za pisaje, vi pa najbrz nemate dosti cajta za čitaje cajtnj. Gnes mo zato za polovico boj krotek kak je to moja čvekaška navoda. Zlo me veseli, da man zodje cajte največ pošte od naših zdomcof, ki so na deli v tujini. Prejšji tjeđen sen objava pismo od Marjana iz Nemčije, gnes pa man drgoč pismo iz Nemčije. Piše mi Ivan K. Tak je začeja svoje pismo:

DROGI NO SPOŠTOVONI LUJS!
Ze več let man naročino Tednik, ki mi je v tujini edino domočo čtivo. Kumer čokan, da ga dobin v roke no preštejen vse domoče novice no seveda tudi tvoj rezervirani kot. Zo me veseli, da si začeja v zodjen cajti objovlati križe no težove nos, ki smo v tujini. Pismo od Marjana, ki si ga objava prejšji tjeđen je prafzapraf spegel, v koksnih razmerah živimo no kak prekleto trdo si moremo zaslužiti vsoki šiling no marko. Jas ti nemo

horoskop

OVEN (22. 3.-20. 4.): Pot, ki jo boste uspešno opravili, vas bo pomladila. Na videz ledena osebnica končno pokaže, da le ni takina. Znanec bo radodaren, ko bo vsem na očeh. Igranje z mladino in revma.

BIK (21. 4.-21. 5.): V petek boste že poslušali, naslednji dan pa po svoje storili. Kot nalašč pride sprememba v družbi. Dobro bi bilo pohvaliti vsam drago osebo, gotovo se bo poboljšala.

DVOJČKA (22. 5.-21. 6.): Nekdo vas bo lepo razvedril in obdaril z bogatimi rečmi. Prismojeni znanec bo prav sedaj pokazal, da je dober tovariš. Osebnere reči se počejajo dvakratno.

RAK (22. 6.-23. 7.): Posledica nedeljske zabave bo, da bo prava oseba prišla že v soboto. Boljši opravki v boljših okoliščinah. Zaljubljenost že cutite, pa še zmeraj ne verjamete. Zakaj?

LEV (24. 7.-23. 8.): Tisti, ki prikriva svoje delo tudi sebi več ne zaupa. Vasa nehvaležnost bo v nekem trenutku smešna. Po torku sodelujete s tremi. Vreme bo pripeljalo veselje v dom.

DEVICA (24. 8.-23. 9.): V težavah vam bo ustregel edino sorodnik in poslušal vaš nasvet. Za zunanost ne tratite preveč denarja.

opisova moje zgodbe, ki je skoro še bolj žalostna od Marjanove, vseeno pa bi ti rad neke od toga opisala. Duma sen pusta ženo no stiri otroke, dvo že hodita v solo, dvo pa sta kumer vun s plenici zlezla. Poleti sen bija duma na dopusti. Stiriletna hčerka me po enen in pul leti seveda neje več spoznala no se je na ves glas drla, gdo sen jo vzeja v naročje. Počuta sen se kak tujec pred lostnjo otrokom. V treh tjeđnih mojega dopusta se je tak navezala na mene, ke se mi je srce trgalo, gdo sen moga drgoč vzeti kufer v roke no oditi od duma. Letela je za menoj no me zvola: Ata, ata, kon greš, boš hitro prisa nazaj, boš mi prinesa mali pecikl, boš mi kupa lepi mantl... Jenih vprašanj neje bilo konca. Še gnes čujen vrna domu. To de za me ne mojo družino, najvejkša sreča. Tebe no fse brolce Tednika, vrna domu. To de za mene no mojo družino najvejkša sreča. Tebe no fse brolce Tednika.

Ivan k tvojemi pismi neman kaj fcoj dati. Zelin ti samo hitro vrnitev.

Oča Lujs

Sorodniku vaše simpatije počasi popuščajo in samo se opazujejo.

TEHTNICA (24. 9.-23. 10.): V soboto vam bo nekdo brez besed veliko razodel. Nadležni sorodnici se zaradi dote splača zanašala dobrikati. V terek boste tega veseli, ker boste potovali v dvoje.

SKORPIJON (24. 10.-22. 11.): Nepredvideno krokanje. Postavna oseba taji, da ste ji všeč. Sprehod po mokrem in mrzlem se konča z manjšim prehladom. Prebrisanka neha čenčati o ljubljni osebi.

STRELEC (23. 11.-22. 12.): Kar je zbuvalo strah, vas sedaj veseli. Naivna oseba vas opeva, čeprav ve, da je ne marate. Vljudnost pomaga k višjim osebnim prejemkom. Posladkati se je dobro zvečer...

KOZOROG (23. 12.-20. 1.): Končno bo tudi skopušni nekaj prinesel. Popoldanska gorečnost vam v hladnih dneih dobro dene. Izboljšajte hišni red. Izdatke v družini skritec vsem v prid.

VODNAR (21. 1.-19. 2.): Šele v soboto uganete, kam pes tace moli. Denar pride k nemu od vaših. Kmalu boste govorili s tisto osebo, ki je z eno nogo že v zaporu. Umazane roke zaradi hišnih opravkov.

RIBI (20. 2.-21. 3.): Vaši sedanji osebi je prav tisto všeč, kar je prejšnja grajala. V roko sežete bodočemu sorodniku. Kavovomejte, telovadbo vzljubite. Dve vožnji, ena že ta teden.

čim več bi rad nakupil, vendar imam malo denarja

iz te zagate te lahko reši samo...

IZBIRA

NAJCENEIŠE TRGOVSKE STORITVE V OBČINI

OD PREHRANE IN TEKSTILA DO TEHNIČNE IN GRADBENE OPREME

OD PREHRANE IN TEKSTILA DO TEHNIČNE IN GRADBENE OPREME

tu spored

NEDELJA, 28. OKTOBRA: 8.50 Skrivnosti morja; 9.40 Ptujski festival; 10.10 Kmetijska oddaja; 10.55 Mozaik; 11.00 Otroška matineja; 11.45 Poročila; 11.50 TV kazipot; NEDELJSKO POPOLDNE: 17.55 Moda za vas; 18.05 Poročila; 18.10 Azurna obala; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.40 Iz Libra Marka Uvodiča; 21.35 Nova imena; 21.55 Športni pregled; 22.25 Poročila.

PONEDELJEK, 29. OKTOBRA: 9.10 Odprta univerza; 9.40 TV v šoli; 11.00 TV v šoli; 10.30 Angleščina; 14.50 TV v šoli; 15.40 Angleščina; 16.10 TV v šoli; 16.45 Madžarski tv pregled; 17.45 Hudobni graščak; 18.15 Obzorik; 18.30 Enciklopedija živali; 18.55 Mozaik; 19.00 Mladi za mlade; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in tv barometer; 20.35 G. Buechner; Vojček; 22.00 Kulturne diagonale; 22.45 Poročila.

TOREK, 30. OKTOBRA: 9.35 TV v šoli; 10.40 Nemsčina; 11.00 TV v šoli; 14.45 TV v šoli; 15.35 Nemsčina; 15.55 TV vrtec; 16.10 TV v šoli; 17.15 Madžarski TV pregled; 17.50 Mati; 18.05 Obzorik; 18.20 Radost muziciranja; 18.50 Mozaik; 18.55 Dosežki medicine; 19.15 Jama nimfe Kalipso; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in tv barometer; 20.35 Mi med seboj; 21.35 Bratje Karamazovi; 22.25 Poročila.

SREDA, 31. OKTOBRA: 8.20 TV v šoli; 11.00 TV v šoli; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 Otroci naše soje; 18.10 Obzorik; 18.25 Na sedmi stezi; 18.45 Arhitektura in družba; 18.15 Mozaik; 19.20 Kaj hočemo; 19.45 Kozmetično ogledalo; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in tv barometer; 20.35 Film tedna; 22.05 Poročila; 22.10 Rezervirano za sport.

ČETRTEK, 1. NOVEMBRA: ... Otroški spored; 17.00 Koncert ob dnevu OŽN; 17.55 Mozaik; 18.00 Obzorik; 18.15 Retrospektiva jugoslovskega filma; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Dokumentarna oddaja; 21.15 Mladost na stopnicah; 21.50 Poročila.

PETEK, 2. NOVEMBRA: 9.25 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 14.35 TV v šoli; 16.10 jim ni dala svojih prostorov na razpolago, češ da mora ostati nevtralna. Rekreacija; 18.45 Pet minut za boljši jezik; 18.55 Mozaik; 19.00 Kratek film in naš ekran; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in tv barometer; 20.35 Ptičar iz Alcartraza; 22.45 Poročila.

IZ MATERINIH ROK POD AVTO

Na cesti Slov. Bistrica-Ptuj se je v torek, 23. oktobra okoli 11.30 ure pripetila težja prometna nesreča. Voznik Zoran Vnuč je s svojim vozilom zastava 1300 - MB 545-29 vozil proti Kidričevskemu gozdu. Na odprti cesti 3 km pred Kidričevem mu je pri hitrosti nad 80 km na uro pred avtomobil nenadoma stekel sedem in pol letni Tonček Pernat, ki se je iztrgal iz materinih rok.

Voznik je poskušal nesrečo preprečiti in je močno zavil v levo, tako da je avto padel s ceste in po 25 metrih leta po zraku pristal v 5 metrov globoki in nezavarovani obcestni gramozni jami.

Otrok je dobil poškodbe glave in so ga po intenzivni prvi pomoči v ptujski bolnišnici nezavestnega in v kritičnem stanju prepeljali na mariborsko kirurgijo. Voznik avtomobila je dobil le lažje poškodbe glave. Škoda na vozilu še ni ocenjena.

OBVESTILO

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem Skupščine občine Ptuj obvešča obrtnike, da bo vsak prvi četrtek v mesecu na sedežu občine Ptuj, Srbski trg 1, soba št. 31/II od 8. do 11. ure, uradoval tajnik Gospodarske zbornice SRS - Strokovnega odbora Maribor.

Vabimo občane, ki imajo kakšna vprašanja v zvezi z obrtno dejavnostjo, da se ob teh dneh oglasijo.

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

LASTNIKI TRAKTORJEV!

Nudimo vam za traktorje tipa FERGUSON in URSUS

- pločevinske kabine s pomično streho z veliko osvetljeno površino;
- enostavna montaža;
- ohranite si zdravje, zavarujte si ga z našo kabino.

»KEV«, KLEPARSTVO, Edi Voljč, Ormož, Poštna ulica 1, telefon 70-027

MOTOKROS

PETER ŠEGULA V REPREZENTANCI PO ZSSR

Po dvotedenski turneji so se vrnili reprezentanti Jugoslavije, v kateri je uspešno nastopil tudi Peter Šegula, iz Sovjetske zveze. Njihov nastop je bil uspešen, saj vemo, da se Jugoslovani na teh tekmovanjih v preteklosti niso uveljavili, tokrat pa so se uvrstili v prvo polovico.

Konkurenca je bila zelo močna, saj so nastopile kompletne reprezentance ZSSR, CSSR ter odlični tekmovalci iz Belgije in Švedske, ki v svetu pomenijo sam vrh v tem športu.

V Poltavi je med 28 tekmovalci bil najuspešnejši Vladimir Kavinov, naši tekmovalci pa so zasedli naslednja mesta: 9. Šegula, 11. Maleković, 12. Šamec, 13. Markič.

V Vinici se je Čehoslovak Halm maščeval za neuspeh v prvi dirki ter v odlični vožnji zmagal, Jugoslovani so ponovili uspeh iz Poltave in dosegli naslednja mesta: 9. Maleković, 11. Šamec, 12. Markič, Šegula je moral zaradi okvare motorja odstopiti.

Ekipni vrstni red je naslednji: ZSSR, CSSR, Bolgarija, Jugoslavija, Ukrajina, Poljska, Madžarska.

Uspešen nastop Petra Šegula, člana AMD Ptuj za reprezentanco Jugoslavije je vreden naše čestitke. -anc

KONČANO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V MOTOKROS

V nedeljo je bila v Brežicah letošnja zadnja dirka za prvenstvo Jugoslavije. Točkovoalo se je ekipno in posamezno v razredu 250 ccm in v razredu do 60 ccm - juniorji.

Na novo izpeljani progi pred 2000 gledalci smo bili priča odličnim vožnjam, polnih dramatičnih in napetih trenutkov, kjer so nastopili tudi ptujski tekmovalci: Peter Šegula za internacionalni razred, Silvo Gjurasek za nacionalni razred ter Silvin Vesenjaj za juniorje. Vsi naslovi v vseh kategorijah so letos ostali v Sloveniji: 60 ccm Golja - Orehova vas, nacionalni razred Šipek - Zabok, internacionalni razred Zupin - Tržič (6. Peter Šegula).

Ekipno: Tržič, Orehova vas, Kutina in republike Slovenija, Hrvaška.

Ko bodo znani uradni rezultati bomo poročali o uspehu in uvrstitvi ptujskih tekmovalcev. -anc

mali oglasi

PRODAM ZASTAVO 750, delux, letnik dec. 1971, prevoženih 20.000 km, za 18.000 din. Marija Vidovič, Pobrežje 74, Videm pri Ptuj.

MLADO DEKLE išče sobo v Ptuj pri mirni starejši ženski. Pomaga tudi v gospodinjstvu. Naslov v upravi.

PRODAM SKODO, letnik 1967. Vprašajte v osnovni soli Stoperce.

PRODAM dve svinji za zakol. Spuhlja 101.

OPREMLJENO SOBO oddam sam. skemu dekletu. Naslov v upravi.

1000 KG REPE prodam. Marija Slana, Rabelčja vas 10, Ptuj.

VODOVODNO CRPALKO, enofazno, petstopenjsko z rezervoarjem prodam. Dam tudi na ček. Franc Grandl, Grajenščak 20, Ptuj.

DVE DEKLETI iščeta opremljeno sobo. Pišite na naslov Skok, Dobrina 13, p. Zetale.

PRODAM FIAT 750, letnik 1970, rjave barve. Informacije na tel. 77-13.

PRODAM dobro ohranjen moped SL-15. Rebernak, Kajuhova 5, Ptuj.

PRODAM HIŠO in majhno shrambo v dobrem stanju, na prometni točki v Mihovcih 72 pošta Velika Nedelja. Informacije pri Francu Bombeku, Velika Nedelja 10.

PRODAM TELEVIZOR „čajevec“, ekran 49 ali menjam za magnetofon. Stanko Menoni, Dornava 2/c ali tel. 77571 od 6. do 14. ure.

radio ptuj

ČETRTEK, 25. OKTOBRA:

16.00 - Napoved sporeda. 15.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Za vas in vaš dom. 16.50 - Koristi nasveti. 17.00 - Konferenca ZMS. 17.30 - Ker ste izbrali, predvajamo.

PETEK, 26. OKTOBRA: 16.00 - Melodija dneva. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Reklame in zabavna glasba. 16.40 - Med prvošolčki OS „Franc Osojnik“. 17.00 - Glasbena šola Ptuj. 17.15 - Slikarji amatjerji. 17.30 - Na val 198,5 metra.

SOBOTA, 27. OKTOBRA: 16.00 - Napoved sporeda. 16.05 - Poročila in magnetofonski zapisi. 16.20 - Rezerviran čas. 16.35 - Obvestila. 16.40 - Z domačimi ansambli. 17.00 - Aktualna reportaža. 17.15 - Ekonomsko propagandna oddaja. 17.40 - Spored v prihodnjem tednu. 17.45 - Za vsakogar nekaj.

NEDELJA, 28. OKTOBRA: 10.30 - Nedeljsko dopoldne. 10.45 - Odmevi tedna. 11.05 - Obvestila in reklame. 11.25 - Reportaža o varčevanju. 11.35 - Pred dnevom mrtvih. 11.45 - Razgovor s kmetji in strokovni nasveti. 12.00 - Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 29. OKTOBRA: 16.00 - Melodija dneva. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Sport in glasba iz naše fonoteke. 16.40 - Za vas in vaš dom. 17.00 - Kolektivna podružnice KB Ptuj. 17.20 - Vedro v novi teden. 17.30 - Novosti iz gramofonskih hiš.

TOREK, 30. OKTOBRA: 16.00 - Napoved sporeda. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Zabavna glasba. 16.30 - Ekonomsko propagandna oddaja. 17.00 - Na obisku v KS Markovci. 17.30 - Kar ste izbrali, predvajamo.

V četrtek, 1. novembra ne bo oddaje.

V ostalem času prenašamo 1. program RTV Ljubljana.

TEDNIK izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, Ptuj, Vošnjakova 5. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Anton Bauman, Izhaja vsak četrtek. Tek. račun pri SDK Ptuj št. 52400-603-30458. - Tiska Mariborski tisk, Maribor, Svetozarevska ulica 14.